

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.
V. Évfolyam. 76. szám.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1908. SZEPTEMBER 22-én.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.
V. Year. No. 76.

VILÁGBÉKE BOLONDJAI.

A LEGUTÓBBI INTERPARLAMENTÁRIS KONFERENCIÁHOZ.

Az egyes országok békerajongói megint gyűléseztek. Most Berlinben tanácskoztak, annak az országnak fővárosában, amelyben a katonát az ember fölé helyezik s ahol a császár akaratát tekintik a legfelsőbb törvénynek.

Amióta Kain megölte Ábelt, azóta az emberi fejlődés története egyebet sem mutat fel, csak testvérgyilkosságokat. A későbbi gyilkosságok és a mostaniak sokkal borzalmasabbak annál, amelyet a hagyomány szerint Kain követett el. Ő azért gyilkolt, mert fájt a lelke, hogy Ábel áldozata kedvesebb az Istennek. Ennek a gyilkosságnak volt valami erkölcsi rugója, egy nemesebb tulajdonságra visszavezethető erkölcsi indító oka. Nem találunk ilyent a későbbi gyilkosságokban, a mai kor mészárszéleiben. Később egy darab marha miatt, egy talpalattnyi föld miatt ölték egymást emberek. Majd mikor a Megváltó az ő kinszenvedéseivel a szeretet útjára akarta terelni a megtévedt és javulni alig akaró embereket, — ezek az emberek gyilkoltak a szeretet nevében.

A tudományos kutatásnak legtöbb vívmányát egy czél szolgálatába állították: az embergyilkolás szolgálatába. S ma, mikor már lehet is, szabad is a léghajó gyakorlati alkalmazásáról beszélni, nem azt vitatják, hogy ez a legújabb és világfelforgató találmány mennyire fogja szolgálni az emberiség kényelmét, mennyire viszi előre az emberek jólétét, hanem azt, hogy miképp lesz alkalmazható a háborúban.

A háborúnak szükségessége annyira vért vált az emberben, hogy még Proudhon is azt mondta: „A háború és a béke” című könyvében: „A háború olyan, mint az idő és a tér, mint a szék, az igazságos, a szükséges; eszünknek egy formája, lelkünknek egy törvénye, létezésünknek egy feltétele.” Majd a háború jogosultságát ugyanez az író azzal akarta indokolni: „A háború aképp van a népek között, amint az egész természetben és az emberek szívében létezik.”

Ennek a cikkek keretét jóval túllepne, ha a nagy francia szociológusnak utolsó állítását akarnám boncolgatni és ellenérvekkel megdönteni.

Tény az, hogy az embergyilkolásnak jogosultságát annyira elismerték, hogy még Heine, a német költő is, aki pedig ellensége volt a háborúnak, arra a kijelentésre ragadtatta magát: „Bármily borzalmas a háború, mégis az ember szellemi nagyságát bizonyítja, azt, hogy leghatalmasabb ellenségével, a halállal, daczolni képes.” S a nemzetek irodalomtörténete a klasszikus ókortól kezdve egészen napjainkig nem bír felmutatni költőt, aki fel nem magasztalta volna azt, aki testvéreinek lemészárlásában a legnagyobb bátorságot tanúsítva, duló esatában vesztette el az életét.

A háború eszméjének védelmezői leginkább azzal érvelnek, hogy a katona, aki hazáját ellenségek ellen megvédi, hogy a férfit, aki férfias szívvel igazságért és becsületért küzd, nem követ el gyilkosságot. Mert a törvény sem helyezi azt gyilkosnak, aki megtámadóját lelövi.

De hát hol van az megírva, a természetnek az Istennek, az erkölcsi rendszernek melyik parancsolata az, hogy az ember rátámadjon embertársára, hogy az egyik nemzet megrohanja a másik nemzetét?

Pedig a háborusodás nem fog megszűnni soha. Azok az indulatok, a szeretet, a harag, a gyűlölet, az irigység, a féltékenység, melyek a természet az egyén szívébe oltott, ott találhatók a nemzetek szívében is, mert hisz a nemzetek is egyénekből, az egyének sokaságából állanak.

Az emberi társadalom fejlődési történetének ismerője tudja, hogy azok a rajongók, akik a világbéke létesítéséről és állandóságáról álmodoznak, a magyar költő gyermekéhez hasonlítanak, a ki a szívérvány után való szaladásában vérző lábakkal és agyonszanyargatott lélekkel összerokkadt. Célját nem érte el soha.

Singer Mihály.

NÉGEREK KUBÁN.

Saját soraikból állítanak fel elnököt.

Kubából jelentik, hogy ott a jövő elnökválasztási küzdelemben a polgárság egy újabb párttal fogja magát szembeállítani: a néger pártjával.

A négerek elhatározták ugyanis, hogy a saját soraikból fognak elnököt jelölni és a győzelem érdekében a világ összes négereinek segítségét igénybe venni. Mert, így mondják, nem akarják, hogy Kubán is oly sorban részesüljenek, mint az Egyesült Államokban, ahol felszabadították őket ugyan a rabszolgaságból, de csak azért, hogy mint fenevadakat üzőbe vegyék őket.

Estenoz tábornok, a kubai négerpárt vezetője kijelentette, hogy a négerek iriháborút fognak indítani Kubán a fehérek ellen, akik politikai és társadalmi rabszolgaságba kívánják a feketéket szorítani.

ELPUSZTULT VÁROS.

Tomboló vihar gyilkol és pusztít.

A „Sibiria” nevű hajó, mely nagy gyümölcsteherrel érkezett most New Yorkba a nyugat-indiai vizekről, magával hozta hírét ama rémes pusztításoknak, melyeket a vihar Nyugat-Indiában végbevit.

Vollmar Vilmos, nevezett hajónak kapitánya, elbeszéli, hogy a St. Matthew nevű városka, melynek mindössze háromszáz háza és hétszáz lakosa van, a nyílt tengeren fekszik. Mikor a „Sibiria” a parton elhaladt, a kapitány borzadva látta, miképp játszik az orkán a városka házaival. Leszakította a háztetőket s magával ragadta őket, akárcsak sárguló faleveleket.

A kapitány a hajóról jelezte a városnak a hajó otlétét, de választ nem kapott, ámbár a városkának van jelzőállomás, amely Sargent amerikai konzul igazgatása alatt áll. A vihar kétségtelenül elpusztította az állomást s a lakosok, akik az elemek harcában el nem pusztultak, elmenekültek. A hajóról egyetlen élő lényt sem lehetett a városkában látni, magát a várost pedig az örülden dühöngő vihar miatt nem lehetett megközelíteni.

BÉKÉS OSZTRÁKOK.

Véres összeütközések szlovének és németek közt.

Egy vasárnap beérkezett kábelüzenő szerint a krajnai Laibach város utcáit pirosra festette a polgárok vére.

A szlovének nagy csapatokban vonultak végig az utcákon s mindent leromboltak, amiről feltételezték, hogy a németeké. Legjobban dühöngtek a német kaszinó előtt, amely a városnak egyik legszebb épülete.

A rendőrség tettehetlennek bizonyult az ezekre menő néptömegekkel szemben

s csak a kirendelt katonaság birta ideiglenesen helyreállítani a békét. Persze ez sem sikerült mindjárt, mert a szlovének a katonáknak is ellentálltak. Csak mikor a katonaság fegyverét használta és a holtak és sebesültek vére pirosra festette az utca kövezetét, hátrált meg a fékevesztett tömeg.

Hogy az Ausztriában mindenütt észlelhető tüntetések a németek ellen külső befolyásokra vezendők vissza, kétséget nem szenved. De Ausztriát csak azt aratja most, amit egykor vetett. Ő szította a nemzetiségi kérdést. Ő uszította egykor Magyarországot ellen a különböző nemzetiségeket s Ausztriát ne csodálkozzék most azon, ha mások ellettek tőle a receptet.

A megtorlás ideje, ha késik is, de eljő. Mert az Isten malmai biztosan őrlenek, ha mindjárt lassan is.

A GRÓFI BIKÁ.

Mezőfölelnek pikáns szenzációja.

Hazuról írják:

Mezőfölelő pikantériákban bővelkedő szenzációt jelentenek. A szenzáció egy egész község, Bethlen István és egy bika körül forgolódik. Erdemes meghallgatni, hogyan. [Előbb azonban tudni kell, hogy Mezőfölel székely község, amelyet minden esztendőben, mindenféle eszközökkel állandóan megmennek. A székelyek ennek következtében mindig úgy meg vannak mentve, hogy az isten irtalmazzon az állapotuktól! Akinek két pár rongyos eszímája van, az az egyiket eladja a székelyeknek — huszonnyegy forintért. Sőt, mint most kiderült, akinek fölösleges bikája van, az is rákötö a székelyekre. Nem ingyen, mert ezzel megalázná ezt a nemes népet.

Ilyen bikái vannak Bethlen István grófnak, akit ez alapon, egy más miatt is a Mezőfölel apjának neveznek. Már most Mezőfölel községnek bikára lett volna szüksége. Jó bikára, olyan bikára, amely bika és nem disztárgy. A szolgabíró erre kirendelt egy Bethlen-féle bikát Mezőfölelre. Abszolúte nem ingyen, hanem hétszáz koronáért, ami már tisztességes ár egy jó bikáért. Hát még egy rosszért. A mezőfölelel pedig megállapították a grófi állatról, hogy nem áll a helyzet magaslatán. Nem is tud. Ez a bika egy spleenes, egy életunt, egy flepmatikus bika. Talán egy ruák, aki mérsékleti élettapasztalásokkal volt tele s a kétyermek-rendszer hívének vallotta magát. Nem ez kellett a mezőfölelelnek.

De volt még egy baja a hírhejt állatnak: csunya volt. Se délceg, se deli, hanem csunya, nem megnyerő külsejű. Nem a mezőfölelel mondják ezt, mert nekik mindegy volna a bika külső felépése. Hanem mondják a tehének, akik [amelyek] még csak egy kis förtte sem voltak hajlandók a melléjük — nem kell ragaszkodni ehhez a szóhoz — kirendelt gavallérral szemben. Mit tettek tehát a székelyek. Ha a tehéneknek nem kellett a bika, hát kellett nekik. Ne tessék félreírni! Csókra rossz volt a bika, kosztra nem. Levágták ezért őt és megették, mert a husa nem volt rossz. Holott egy jó bikánál nem ez az eset forog fenn.

A helyzet tehát ez: a bika le van nyelve és mint hus-bevétel kétszázhatvan koronát jövedelmezett. Az ára azonban hétszáz korona volt. A szerelmi hiány tehát négyhátszáznyven koronára, amelynek megtérítését várják a Bethlen-féle bikával alaposan megmentett székelyek. Kérvényben kéri tehát a megyét, hogy vagy nyújtsa át nekik készpénzben ezt az összeget, vagy, ha nem restelli, szálljon ki személyesen Mezőfölelre és... No, igen, és! Bika kell és a megye minderre képes.

BRYAN NEW YORKBAN.

A DEMOKRATA ELNÖKJELÖLT ÜNNEPELTETÉSE.

Az amerikai nép kiszámíthatatlan és — gyermeteg. Azt mondják róla, s talán nem is egészen indokolatlanul, hogy életének főfoglalkozását a dollárvadászat, egyedül célját az anyagiakban való meggazdagodás képezi. E kiemelkedő jellemvonás mellett van azonban benne egy másik vonás, mely szintén ellentmond az előbbinek. Az amerikai embernek a szíve gyulékony. Könnyen és gyorsan be lehet őt vinni a lelkesedésbe s ez a lelkesedés azután a legelső erőtör magának utat.

Ezt tapasztaltuk most pénteken, a mikor Bryan Jennings Vilmos, a demokratapárt elnökjelöltje bevonult New Yorkba, hogy a Carnegie-Hallban megtartsa a jelen választási küzdelemben első nagyböszabású korteszbeszédét. A Carnegie-Hallt már régen eltele teljesen a közönség, mikor az embereknek szava, ezrei még egyre odátörtek s miután a terembe már nem juthattak, türelmesen várokoztak az utcán, hogy legalább lássák, hogy legalább megsüvegeljék Bryant, habár a várokoztok legtöbbje még csak egyet sem értett Bryan politikai elveivel.

S mikor Bryan megérkezett, mintha ágyuk dördültek volna el az utcákon, akkora hatalommal törtek ki az eljenzések a várokoztok torkából. Meg is állították Bryant, beszélni is kellett neki. És beszélt azon a csábos hangon, mely még ellenfeleit is elringatja — pillanatokra. Így történt ott is. Mert mikor befejezte az utczán megtartott beszédét, egy munkásembert a józán gondolkodás felébresztett a mámorból. Odalépett Bryanhez és megkérdezte tőle, vajjon igaz-e, hogy ő nyilvános koldusoknak bélyegezte a munkásokat.

És Bryan adós maradt a felelettel. Nem tagadta, de nem is hagyta helyben. És erre mintha kijózanodtak volna mindmennyien, akiket néhány perc előtt mámorba ejtett, nem állottak többé az utját, mehetett a terembe.

És odabenn megisméltődött az, amit az utczán tapasztaltunk. Falrengető éljenek, kendők és kalapok lobogetatása, a lábakkal való eszeveszett dobogás. A viszonyokat nem ismerő idegen az ilyen tüntetés láttára okvetlen megesküdnek arra, hogy Bryan ennek az országnak a legnépszerűbb embere s hogy lobogó zászlókkal fog bevonulni a „Fehér Ház”-ba. S mikor hatalmas beszédének hatása alatt az éljenek megisméltődtek s hangja majdnem belefuladt a tapsokba, egy percze mindenki azt hitte volna, hogy Bryan odaviszli az embereket, ahova akarja.

De csakis egy percze. A következő pillanatban kijózanodás követi a mámort. Amerika népe gondolkozik. Józanul gondolkozik és e gondolkodás itélőszéke elé szölitja a hallottakat. Már pedig ezen itélőszék előtt összedőlnek Bryan minden állításai. Egy szóhalmoz marad, melyet nemcsak hogy érv nem támogat, de amelyből kihallik a komolyabb eszközök híján levő demagogia.

Nézük meg, mit is mondott Bryan, hogy arra bírja a new yorki választópolgárokat, hogy őt segítsék az elnöki székbe.

Először is Rooseveltet vádolta azzal, hogy ő jelölté ki az utódját s így Taftot a nép nyakába szöta. Ennek ellenében a kérdés az, vajjon a nép Roosevelt eddigi politikájával megvult-e elégedve. Ha ez az ő politikája helyes volt s hogy helyes volt, azt Bryan is elismerte nem egy alkalommal, akkor csak hálások lehetünk Rooseveltnek, amiért oly embert ajánlott nekünk, akiről ő is ugyan meggyőződve, hogy a Roosevelt által inaugurált politikát folytatni fogja.

Második vádja az volt, hogy a republikánus kormány sokkal többet költött,

mint tizenkét év előtt a demokrata kormány.

Szegény Bryan! E vádja fölött még az ő személyes hívei is kacagnak. Bryan nyilván elfelejtette, hogy tizenkét év óta nagyot haladt a világ s hogy minden állami gépezet rendbentartása azóta nagyobb költségekkel jár. Elfeljtette, hogy a spanyol-amerikai háború mit követelt az Egyesült Államoktól, elfelejtette, hogy a Fülöp-szigeteken mily nagymérvű beruházások történtek, elfelejtette, hogy a japánok fenyegető magatartása ugyanecek belekergette az országot költségekbe. Aki azonban mindezekről meg tud feledkezni, aki nem képes a korral haladni s a haladás költségeit fedezni, az ne kívánczokk 84 millió embernek élére.

Legjobban haragszik azonban Bryan a republikánusokra a védvám miatt. Ezt a védvámot szeretné kiirtani. Azal persze nem törődik a „nép ezen embere”, hogy a védvám elpusztulásával elpusztul a munkások jóléte is. Persze, ő nyilvános koldusoknak bélyegezte a munkásokat, nyilván szeretne is koldustarisznyát akasztani a nyakukba.

És mindennek dacára New York népe ujjongott, mikor Bryan pénteken itt közöttünk megjelent. Megtapsolta, — de november harmadikán Taft-ra fog szavazni.

A BEVÁNDORLÁS.

A kereskedelmi miniszter kimutatása.

Az Egyesült Államok kereskedelmi minisztériuma mint legfelsőbb bevándorlási hatóság az utolsó fiskális-éves bevándorlásáról és visszavándorlásáról most készíti el a terjedelmes kimutatást.

A kimutatásból már megtudtuk most azt, hogy a lefolyt, július elséjével bezárt esztendőben a bevándorlás útján történt népesedési szaporodás mindössze 209 ezer 867 lelket tesz ki, holott tavaly egyetlen hónapban többen vándoroltak be.

FELEKEZETI HÁBORÚ.

Zsilinszky harcra szólítja a protestánsokat.

Az a megdöbbentő hír érkezett hazuról, hogy Zsilinszky Mihály volt államtitkár a bányai ágostai hitvallásu evangélikus egyházkerületnek szeptember 10-én megtartott közgyűlésén kereszties háborúra szólította fel a protestánsokat a katolicizmus s különösen ennek feje, a római pápa ellen.

Szerencsétlen magyar nemzet, amelyet nemcsak a gazdasági hanyatlás gyötör s amelynek fiait ennélfogva milliószámra kergette ki a nyomor Amerikába, most meg azokat is fellázítják egymás ellen, akik odahaza maradtak.

Mint világi lapnak, nem vág a mi hátszövegünkbe Zsilinszky vádjainak megvizsgálása és ama vádak visszautasítása. Emilitést teszünk azonban a dologról, mert egy újabb elszomorító adattal bizonyítja, hogy hová fajulnak odahaza a viszonyok minden téren. Bizonyítja, hogy az illetékes egyéniségek nemcsak hogy nem gondoskoznak a viszonyok megjavításáról, az ellentétek elsimításáról, a szakadások áthidalásáról, hanem ellenkezőleg teremtnek újabb ellentéteket, szakítanak magyar és magyar között újabb örvényeket.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

KOENIG SÁMUELT ÜNNEPLIK. Megirtuk, hogy a republikánusok Koenig S. Samuel new yorki honfőtitársunkat New York állam belügyminiszterének jelölték. New York keleti oldalának polgársága, akik között Koenig nevelkedett és él, ebből az alkalomból egy háromszáz tagból álló küldöttséget menesztett hozzá, amelynek szónoka lelkes szavakban adta kifejezésre az idegenszermazású polgárok örömet feleltet, hogy idegenszermazásu polgárt jelöltek az állam legjelentékenyebb miniszteri tárczájára. Hughes kormányzó táviratilag üdvözölte Koenigot.

A new yorki magyar republikánus klub csütörtök este társasvacsorát ad a saját helyiségeiben Koenig tiszteletére. E vacsorán a politikai élet számos előkelősége fog részt venni.

Illó dolog volna, ha az összes magyar szervezetek valamelyikében formában örömlékek adnának kifejezést afelett, hogy valahára magyar embert is nagy kitüntetésben részesítettek az amerikai politikai életben.

HÁJSAZSA EGY MAGYAR LELKÉSZ ELLEN.
A new brunswicki magyarságot egyes lelketlen igazgatók egyik igazgatótól a másikba kergetik. Ujjában abból az alkalomból, hogy Láng Frigyes honfőtitársunkat kétél általi halálra ítélték, hájtóvádaszatot indítottak Hamborszky N. B. Pál new brunswicki ref. lelkész ellen.

Az eset a következő: Láng Frigyes 1906-ban agyonlőtte unokahúgát, Gordon Káit. A megölt tárgyalás során kétél általi halálra ítélték a gyilkost. Védője azzal a megokolással felelt meg az ügyet, hogy védelemre gyenge elméjű s így nem ítéhető halálra. A felsőbb bíróság elrendelte Láng emelbeli állapotának megvizsgálását. Ezt a megvizsgálást folyó hó 10-én és 11-én Booram bírő és Berdine államgyógyász vezették. A törvényszéki bíró szakértő orvosokkal vizsgálta meg az elítélteket, akinek emelbeli állapotáról eltérően nyilatkoztak. A végeredményben azonban mégis meghibbant elméjűnek mondták. Ennek ellenében azonban az ügyész az elítélteket viselkedéséből és beszélgetéséből az épelméjűségét bizonyította. Erre nézve tanuként beidézte Rogers börtönfelügyelőt, valamint Deutsch nevű börtönfőnököt az elítélteket és Hamborszky lelkész urat, akik a Lánggal folytatott beszélgetésből azt következtették, hogy néha helyesen gondolkozik és beszél, hogy gyenge elméje dacára felismeri állapotát, hogy nem is kívánja, hogy felmentés, hanem azt akarja, hogy minél hamarabb végezzék vele.

Most a new brunswicki magyarság azon része, mely minden igazság elferdítésében talál lelki gyönyörűséget, azt híresztelt Hamborszky lelkészről, hogy az ő vallomása alapján fogják Láng Frigyes felakasztani. Figyelmeztetjük a new brunswicki magyarságot, hogy ne hallgasson lelketlen igazgatók szavára. Hamborszky urak az ügyhöz csak annyiban volt köze, hogy beidézték tanúnak. Ez idezésnek büntetés terhé mellett eleget kellett tennie. Lelkésztől pedig mindenki elvárja, hogy eskü alatt az igazat vallja.

Láng Frigyes, mint említettük, még 1906-ban ítélték halálra s, ezt ítéletet pénteken fogják rajta végrehajtani Middlesex megye börtönében.

TÁRCZA.

A „GONOSZ” ÉNEKE.

Heber legenda.

Írta: Baruch M. M.

Messze a városon kívül, kicsiny magányos dombon állott a nagyanyám háza. A béke csendes tanyája volt ez zöld lomb kék eke és félig álmodozva, félig ájtatosan nézett a kétoldalt elterülő magas és széleslevelű nyárfával szegélyezett útra. A ház előtt az évek terhétől meghajlott tölgyfa állott, melynek gyér lombozatu ágai petyhüdtlen lógtak le. Ez alatt a régi tölgyfa alatt szokott a nagyanyám meleg nyári esteken pihenni. Órákig elüldögélt itt és csendes örömben tűnődött el az elmúlt szép időkön.

Enyhé nyári est volt. Nagyanyó ott ült a kedvező helyen. A gyér és gyengén mozgó leveleken keresztül a hold féhéres sugarai ragyogtak le e kedves öreg arcra, mely szinte félszóban bámult a levegőben. Ott heverészem a zöld gyepen a lába előtt és néztem a kék eget meg a számtalan tündöklő csillagot. Ez a kép hatalmas benyomással volt gyermek képzeletemre. Álomképek lengtek körül és alakot öltöttek. Már megmozdultak bennem az első kérdések, a kétegy első hírnökei. Hirtelen a következő kérdéssel fordultam nagyanyáimhoz:

— Nagyanyó, ma is vannak még gonosz szellemek, melyek a fák mögé rejtőzve, rálésnek a szép menyasszonyokra és amelyekből minden menyasszonynak óvakodnia kell a lakodalma napján. Nagyanyó csodálkozva nézett rám, de nem felelt.

hacsak az ügyvéd egy újabb felebbezzél újabb halasztást nem nyer.

ELJEGYZÉS. Machovic János tót nemzetiségű. Pittsburgban lakó honfőtitársunk jegyret váltott Szűcs Mária magyar leánnyal. Szűcs Mária nem beszél tótul, de azért megérték egymást, mert — Machovic ur szorgalmasan tanul magyarul.

A „PITTSBURGI MAGYAR ÖNKÉPZŐKÖR” TÁNCZMULATSÁGA. A Pittsburg és vidéki magyarság figyelmét e helyen külön is felhívjuk e fényesen ígérkező táncmulatságra, melynek meghívója lapunk hirdetői rovatában is olvasható. Dacára a rossz munkaviszonyoknak, az érdeklődés oly nagy, hogy a rendezőség kénytelen volt belépőtjegyeket utánnyomtatni, mert az első példányok már elfogytak. Amint ebből is látszik, ez lesz a Pittsburg és vidéki magyarság legsikerültebb bálja.

MOLNÁR LEVELET IR KONTÁNAK. Most egy hete, hogy Molnár Ferencz abbeli nyilatkozata, hogy Kontákkal soha nem érintkezett, hogy Fiske kalózelőadást rendez, s hogy az ő darabját ellopták, ideérkezett s két nappal később ugyanaz a Molnár Ferencz megleghangos levelet menesztett Konta Sándor urhoz. Az ember igazán nem tud magának véleményét alkotni a hazai „illusztris” emberek gondolatmenetéről. — Közben az „Amerikai Magyar Népszava” szombati számában reánk vonatkozólag ezeket írja: „Az Ördög ügye egyre kísért meg. A Fiske-féle előadás védelmezői most Molnár Ferenczet újra megfenyegetik és hozzászokták, hogy a Molnár legutóbbi nyilatkozata nyomán olyan por fog keveredni, amely nem válik a magyarok dicőségére. Kár akkor azt a port felvenni Fiske ur dicőségére.”

Igy ír az a lapírtásunk, amely az „5 erkölcsi felháborodásban” jobbra-balra ütött mindenkit, mert Savage ur ezt így akarta. Így ír az a lap, amelynek egyik vezető szelleme leveleket írdogált, amelyek egyikét a magunk szemével láttuk, s amelyekben ígéri, hogy „lehuza a leplet mindenkiről”. Mi bizonyára nem vagyunk a botrányok barátai s mi semminemű ügyben nem szoktuk az egyoldalúság álláspontját elfoglalni. Nekünk semmi közünk Fiske urhoz, de közünk van ahhoz, hogy magyar embereket ne illessenek a kalózkodás vádjával akkor, amikor lelkesen és jogi alapokon állva, magyar ügyet szolgálnak. Lapunk jövő számában a rendelkezésünkre álló adatok és bizonyítékok alapján hosszasan fogunk foglalkozni ezzel a gyűlöletessé vált ügygel és azután a mi részünkről lezárjuk felte az aktákat.

GYÜLÉS EGY TRENTONI KÖRÖBEN. Minden ízében rendkívüli gyűlése volt egy körnek a minap. A tárgya a jegyző kivégzése lévén, ugyancsak összereseglettek az ügyezése, mert hát nem mindennapos dolog az ilyen még Trentonban sem. — Tudósításunk a következő: Kis Jenő kirokodiluskönyvek hullatása közben megnyitja a kivégző gyűlést. Nagy Fülöp

— Mondd meg nagyanyó, nagyon szeretném tudni.

— Ki beszélt neked erről? — kérdezte a nagyamama.

— Az iskolában beszéltek a fiúk. — Még nagyon fiatal vagy, gyermekem, — szölt nagyanyám jószágos hangon; — ezek a dolgok nem neked valók, aki sokat tud, hamar megöregszik.

Csakhogy én nem félemlítettem meg magamat ezzel a böles mondással és a gyermek sajátos tolakodásával erélyesen kértem választ a kérdésemmre. Nagyanyám néhány perczig gondolkodott, a homlokát összeráncolta; egy félig elfelejtett ifjúkori emlék látszott megélenkülni benne.

— Nos hát, — szölt szelíd, komoly hangon, — majd elmondom neked egy szabó szép leányának történetét.

Közelebb toltam a széketem a nagyanyóhoz és feszült figyelemmel hallgattam. Nagyanyám így szölt:

— Akkoriban, amikor ez a dolog történt, lehettem vagy tizenhat esztendő. Nagy idő mult el eme különös esemény óta és mégis úgy tetszik, mintha csak tegnap lett volna. A városunkban akkoriban egy csodarabbi lakott; áldás-sék az emléke. Tudd meg gyermekem, hogy minden a sorstól függ. Még a városoknak s a falvaknak is megvan a maguk sorsa. Vannak városok, amelyekben csupa zsidó lakik s még sem született benne csodarabbi, némely faluban pedig, amelyben alig van egy pár zsidó, mégis születik csodarabbi, aki szent fényével megvilágítja az egész világot... Rebbe Smulnak nagyon sok tanítványa volt. Az egész környékből a legmesszebb városokból sereglettek hozzá, hogy elfogadják áldását, meghallgassák szent szavát és lássák csodateteit. Ünnepeket csak úgy hemszeggett a városban az idegen vendég. És hogy megünnepelték az ilyen napokat táncszal és énekekkel, jókedvvel és örö-

alelnök kijelenti, hogy lemond az alelnökségről, ha a jegyzőt le nem fejezik. Politikai Lajos inkább a lámpavasat ajánlja. Taligás Kálmán a keréketörést javasolja. Viharos éljenezés, szünni nem akaró taps és lábdobogás fogadja ezen indítványokat. Kis Jenő öt percz szünetet ad, miközben a tagok a jégsekény körül hevítik és hűsítik magukat. — Szünet után Bana Kristóf kéri a közgyűlést, hogy a kivégzés előtt még egyszer megborotválhassa a delikvenst. I. János a XX. század modern technikai vívmányaira való tekintettel a villamoszékelt hozza javaslatba. (Dörgő éljenezés.) II. János indítványozza delikvens ruháit hozzá puczerájba adni, most ugyanis gyöngén megy a biznisz. (Igaz! Ugy van! a bár felől.) III. János két lotot ajánl fel a kivégzés czéljaira. (Hálás éljenezés.) I. Izsó 500 dollárt adományoz. II. Izsó hajlandó egy remek akasztófát készíteni saját árban. Zsiga hajlandó delikvenst a VI. osztályon hazaszálltatni. Kis Jenő ezután a vitát berekeszt és kijelenti, hogy határozati javaslatot nyújt be, hogy delikvenst a jegyzőkönyvbe prelesse a kör, mert ez a kivégzésnek legesetebb módja. Heves vita után szófőbbséggel elfogadták. Ezzel a gyűlés véget ért s a tagok a jégsekény tartalmazóknak nyugodt és méltóságos elemzése után a legkezebb hangulatban oszlottak szét.

UGRALÓ VENDEG. Simocskó Mihályné szundikálva ült mekeesporti lakása előtt, mikor mezeavarta az a körülény, hogy egy ember dörmölbire ugrál át és vissza a szomszédos deszkakerítésen. Minthogy ez ismétlődött, Simocskóné egy seprővel végighúzott rajta. Az ugráló embert, kinek neve Turka Miklós és aki be volt ruha, ez annyira dühbe hozta, hogy egy nehéz fadarabbal agyba-főbe verte az aszszonyt. Simocskóné a kórházban ápolják. Turka a börtönben gondolkodik afőlött, hogyan ugorjék ki onnan.

LELKETLEN MUNKASBÉRLŐ. Dien Miklós, a pittsburgi Coal Co. — 232 Fifth Ave. — kontraktora mintegy 100 magyarországi munkást fogadott fel azon czélból, hogy szemet lapátoljanak. Munkásait egy hónap előtt elbocsátotta, de bérüket még a mai napig sem fizette ki. A munkások csekélyek, — azaz eddig semmi — munkabéret napl 12—14 órát dolgoztak. Ajánljuk az esetet a pittsburgi konzulátus figyelmébe.

SZILLEY MEGBÜNTETÉSEHEZ. Szilley Emil urat, a magyar menház szikkasztóját tudvalegőleg Kovács Kálmán mekeesporti plébánosnál fogták el s ez a plébános ur közben is járt a pittsburgi konzulátusnál azíránt, hogy futni engedjék Szilleyt. A Segélyegylet igazgatósága körében itt-ott már szóvá is tették azt, hogy nem-e volna fűdősebb a hagyományos — fátolborított — a Szilley-estben is alkalmazni. Erre azután a Segélyegylet egyik legkiválóbb tagja, „Egy régi tag” alírással lapunk előző számában foglalkozott az ügygel. Ennek kapcsán küldöttség ment a new yorki főkonzulátushoz azíránt, vajjon e dologgal szemben minő álláspontra helyezkedik maga a konzulátus. Grivicie konzul ur kijelentette, hogy Szilley Emilt feltétlenül az igazságszolgáltatás kezébe kell juttatni. — Ezzel azután tárgyaláná válik minden további vita ebben a dologban.

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ. Ismételve felkértük lapunk ama tisztelt olvasóit, akik az előzetési díjjal hátralékban vannak, hogy számlájukat

mel!... Oh, nagyon boldog, szép idők voltak ezek.

Nagyanyám elhallgatott. Ahányszor visszaemlékezett ifjúkorának szép, boldog idejére, mindig erőt vett rajta az örömmel vegyes szomorú hangulat.

— Volt akkor a városunkban egy szabó is, Baruch Leibnak hívták. Am ne hogy azt hídd róla, hogy közönséges szabó volt, mint a többi, aki csak varr és csunya éleket mondogat. Baruch Leib egészen más szabó volt, tudós és istenfélő ember és egyik legbuzgóbb híve volt a csodarabbinak. Igaz, hogy nem kiabált, amikor imádkozott, mint a többi tanítvány, de azért igazi tanítvány volt ő is és a csodarabbi szerette. Olyan volt a külseje, mintha maga is rabbi lett volna. Szombaton kellett volna őt látnod. Finom selyemkaftánban járt, széles selyemövel, fényes atlaszköpenyvel, hozzá fehér harisnya, fényesen kikévelt csizma és a fején szőrmesipka; mondhatom, ez azután nagyszerű megjelenés volt! Rendesen kireglett léptekkel járt, gondolataiba elmerülve, miközben rabbik módjára üldöndőn simogatta hosszú, ősz szakállát. Amellett híres szabó volt és még a környékbeli keresztények is nála varraták drága ruháikat. Azok el is jártak hozzá, órákig elbeszélgettek vele és amint hallottam, ismételve mondogatták, hogy nagy örömké telik benne, ha Baruch Leib házában időzhetnek.

Ennek a Baruch Leibnek volt egy csodaszép leánya; valóságos nemes kiaszszony, igazi fejedelmi gyermek. Aki meglátta, annak szinte káprázott a szemé a bájos alaktól és a keresztények is dicsőítették ennek a zsidó gyermeknek a szépségét. A szemé kék volt, mint az ég és göndör fűrtös haja csillogott, mint a szinarany. Az egész lénye csupa szépség és báj volt. És nagy szerencse várt rá! Ő volt kismelve arra,

— KITÜNŐELLÁTÁS KÖNYVELMES KISZOLGÁLÁSSAL —

TIZENKÉT NAP ALATT

22 DOLLÁR ÉRT NEMCSAK EURÓPÁBA, DE EGÉSZEN

Budapestig

SZEPTEMBER HÓ 22-ÉN INDUL A „NORD AMERIKA”

” ” ” ” 26-ÁN INDUL A „SZENT GYÖRGY”

Írjon azonnal helyekért a közelkező címre:

LÁNG JÓZSEF

NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA

1496 Second Ave., - - NEW YORK

kiegyenlíteni sziveskedjenek. A postatörvények ugyanis szigorúan megtiltják, hogy a lapot továbbra is hitelbe küldjünk. Akik tehát egy héten belül e kéréseknek eleget nem tesznek, lapot többé kapni nem fognak. Pényküldemények így címzettek: Bevándorló, 327 East 13 str., New York.

A JÓ BOR TITKA. Amerikát mindenki a szélművészet országának tekinti. Azt hiszik az emberek, hogy itt bátran be lehet csapni mindenkit. Különösen érvényesítették ezt a hiedelmet a magyarokkal szemben és legkülönösebben „magyar borok” dögében. Ezzel a „magyar” elnevezéssel éltek vissza a leggaladabbul és a legnagyobb eredménnyel. Mert tudták, hogy az Amerikába vetődött magyar emberek kétszeresen kedves mindaz, ami — magyar. Molnár Lipót elvégre véget vetett az ugynevezett magyar borral való garázdálkodásnak. Amióta ő mint amagyarországi bortermelő és borkereskedő szövetségének kiküldöttje körülmények, nagy anyagi áldozatok és még nagyobb fáradozások árán megismertette a magyarokkal csakugy, mint az amerikaiakkal a különbséget az ugynevezett magyar italok és az igazi magyar italok között. A magyar boroknak ez a derék előharcosa most állította össze a Magyarországból importált magyar borok, pálinkák, méhek és likörök legújabb árjegyzékét. Érdemes lesz az ilyen árjegyzékért felíve Molnár urhoz fordulni. Cím: Mr. Leopold Molnár, 200 East 10 street, New York.

EGY KUPLÉ HATÁSA TRENTONBAN. Megirtuk, hogy Vajó Sándor trentoni ref. lelkész ur Rethy Laura urnó közreműködésével egyházközsége javára színelőadást rendezett. Megirtuk azt is, hogy az előadás kitűnően sikerült, hogy szép pénzeket hozott az egyházközség konyhájára s megdicsértük Vajó lelkész urat az ügyes rendezésért. Most utólag kislült, hogy az előadás nagy — izléstelenüléget követte el, amely könnyen nagyobbaszású botrányt vonhatott volna maga után. Arról értesítenek ugyanis, hogy Wraday Lajos elleni gyűlöletüket fölvittek a színpadra s az egyházközség javára a lelkész által rendezett előadásban Wraday-ellenes kuplék énekeltek a színpadon. Mi nem tudjuk, hogy ezért a durva izléstelenüléget Vajó tiszteletes urat mint rendezőt mennyiben terhel a felelősség. Annyi azonban bizonyos, hogy ezzel is elárulták, mennyire elenségek a békének. Mit szölna Vajó tiszteletes ur, ha Trentonban más valaki rendezne egy előadást és azon megénekelné, hogy Farkas Klári a bíróság előtt megesküdött arra, hogy a lelkész házában akarták őt rábeszélni arra,

hogy a csodarabbi menyé legyen. Maga a csodarabbi határozta ezt így.

Rebbe Smulnak volt ugyanis egy fia, akit a természet nem áldott meg különösebb bájakkal. Kicsi görbe alak volt, halvány arczzal és bágyadt, fénytelen szemmel. De mit határoz ez? Gondoljuk meg, a csodarabbi fia! Ez nem kicsiség... A csodarabbi sógor-ságba kerül Baruch Leib szabóval. Akármilyen kiváló ember is, mégis csak szabó... Amikor Baruch Leib a rabbi szent szájából hallotta, hogy milyen szerencse vár reá, a nyakába borult, megeskölte és örömkönyeit hullatta. Nemsokára ezután megvált a kézfogó. A város legtekintélyesebb polgárai vették részt benne. Baruch Leibot és a leányát városszerzte mindenütt irygyelték.

Közeledd az esküvő napja, az egész városban olyan volt a sürgölődés-forgolódás, mintha minden anya ezen a napon adta volna férjhez a leányát. A csodarabbi hívei messzi vidékről idesereglettek, hogy részt vegyenek a családi ünnep örömeiben. A Baruch Leib háza hészeres fényben tündökölt ma. A tánczteremmé átalakított szobában játszóttak a zenészek, fiatal leányok ugárdóztak, tánczoltak, körbe forogtak és az öreg asszonyok a zenét és tánczot ütemszerű ugársókkal és tapsolással kísérték. Régi szokás szerint a menyasszony előbb a barátinóval, azután az idősebb asszonyokkal tánczolt.

Oh, be szép volt ez a menyasszony! Sugárzó menyeyi szépség, amelynek a látásával nem lehetett betelni!

A Baruch Leib szíve túlaradott az öröm s a boldogság érzésétől, amikor a szent rabbi híveinek nagy seregével átlépte házának küszöbét. De lásd, gyermekem, van „gonosz tekintet”; higgy benne, én tapasztalásból tudom... A „gonosz” tekintete, az irigy szem, ve-

hogy olyas valamit mondjon, amit ő soha nem látott, soha nem hallott? Mi reméljük, hogy Vajó tiszteletes ur kilépett a piszkolódók táborából. Rosszul esnek arról meggyőződünk, hogy ő annak a tábornak egyik vezető alakja. Azért kívánjuk tőle annak kijelentését, hogy annak a kuplénak elénkéséséhez neki köze nem volt.

CSENDELET TRENTONBAN. Szilágyi Sándor szatmármegyei szanizelői illetőségű 19 éves honfőtitársunk Kinkorán dolgozik. A mult héten egy leányt kísért a villamos kocsi s mikor azután az országton hazafelé hallagott, egy magyar emberekből álló nyolcztagú társaság kikezdte őt, majd nekiesetek és felholtra verték. A szerencsétlen fiatal embert most a trentoni Szent Ferenc-kórházban ápolják. A véres támadással kapcsolatban őt embert elfogtak, de négyet közülök már szabadon bocsátottak. Az ötödik, Májor István, a tiszelő gyauzó eddig még nem bírta magát tisztázni.

TELMÁNYINÉ BETEG. Öszinte részvétellel értesülünk arról, hogy Telmányi György new yorki honfőtitársunk neje, aki még csak ez év elején esett keresztül egy súlyos műtéten, most ismét agyálványban megbetegedett. Reméljük, hogy a derék urnót a gondos orvosi kezelés ismét lábra fogja állítani.

KIS TÜKÖR.

Az öngyilkos és a lord.

Nemrégiben egy ifju amerikai magyar meg akarta öngyilkolni magát. Rangján felül akart meghalni. Ami félig meddig sikerült is. Tudniillik felülkekedett a rangján, de nem halt meg.

Amióta ugyanis szegény Csúky világitó gázsal megölte magát, azóta minden magyar, aki gázsal öli meg magát, grófi rangot kap a new yorki angol és német sajtóban.

Fentemlített honfőtitársunk is megkapta a czímet és nem halt meg. S így történt meg, hogy a halálos ágyából, a hová 5 centtel a zsebében és elkekeredéssel a szívében mint kutyaba se vett magyar feküdt le, grófi koronával a fején, életkedvvel és még mindig csak 5 centtel a zsebében ébredt fel.

Ez a honfőtitársunk volt már máskor is grófi helyzetben. Évekkel ezelőtt egyszer megismerkedett Londonban

szedelmet hoz a házra. Egy ilyen gonosz tekintet kellett, hogy felidézze a vést a Baruch Lieb házában.

Forró nyári nap volt. A szobában nyomasztóan fűledt volt a levegő, de a fiatal leányok nem sokat törődtek vele, jókedvűen versenyt tánczoltak. Az idősebb nők azzal voltak elfoglalva, hogy az előkészületeket megtegyék, hogy a menyasszonynak, mielőtt esküdni viszik, régi zsidó szokás szerint, lenyírják a haját. Egy őrizetlen pillanatban a menyasszony kiment a szobából, hogy egy kissé felfrissüljön a szabadban.

Nagyanyám mélyen fellelegzett, aztán ünnepélyes hangon folytatta:

— Amit most elmondok neked, gyermekem, azt magától a szent paptól hallottam. Nem maradt titok előtte az egész nagy világon semmi, áldássek az emléke. Senkisen tudja, hogyan értesült ennek a csodatételes eseménynek a részleteiről, és mégis, mintha csak látta volna, pontosan tudott mindent. Halld tehát!

Amikor a mi menyasszonyunk egy kis ideig kint sétált a szabadban, hirtelen csodatételes éneket hallott. A hang oly lágy, oly behizelgő, oly dallamos és édes volt, hogy behatolt az ember legbelsejébe, eláradt benne üdítő balzsamként és lángokat szított a szívében... Mind hangosabban hangzott fel az ének, mind csengőbb volt a hang... a kicsiny hid alól hangzott... mint a varázslat, ugy vonzotta a menyasszonyt ama hely felé... egész testében remegett. Nem tudott ellenállni az ének hatalmának, ment a dal után... szüntelenül...

— Rachel, Rachel, hangzott mögöttem, hívták a szülei, a néni, de hiába, nem hallotta szeretetteljes hívásukat, hanem mindinkább eltávolodott. És a dal nem szűnt meg... mind erősebb

egy angol lorddal és családjával, akiknek lekötelező nyájasságát, vendégszeretetét és szíveslátását ezekkel a szavakkal óhajította viszonzni:

— My lord! Ha majd valamikor utazhatnékja támad, ne feledkezzen meg a magyar földről és rólam. Van egy rongyos, pár ezer holdas birtokcskám a felvidéken, elvadászgatnánk.

— All right, — mondta a lord és elbucszott.

A mi honfitársunk pedig szépen viszszafelelt Budapestre, elfeledkezett a lordról, a meghívásról. A birtokról el sem kellett feledkeznie, mert soha sem volt.

Egyszer azonban, mintha a mennykő csapott volna le, irt a lord, hogy jön a családjával együtt vadászni az ősi kastélyt övező rengeteg erdőseibe.

Hirtelenben nem tudott mit tenni, megkérte egy barátját, akinek volt ősi kastélya és rengeteg erdeje, engedje el-vinni vendégeit oda s hogy ott ő mint házigazda szerepeljen. A barát nevetve egyezett bele.

Aztán jött a lord, a felesége, két leánya. Honfitársunk mindjárt vitte őt az „ősi kastélyba“ és vadásztak, mulattak kintünnen, úgy hogy alig tudott a lord hova lenni örömeiben. Az igazi házigazda azonban nagyon szomorú képet vágott a dologhoz, mert hát honfitársunk úgy bánt vele, mint a gazdatiszt-levél.

Hanem a dolog vége mégis csak leplezés lett, mert az igazi házigazdának vendége érkezett, és kisült a turpisság és honfitársunk elpárolgott az ősi kastélyból, amelynek oly rövid ideig volt boldog tulajdonosa.

Ez a kis történet éppen alkalomszerű most, amikor honfitársunk ismét grófi rangra emelkedett a világitógáz jövő-fából.

Acsési bácsi nadrágja.

Acsési bácsi! Van-e, ki e nevet nem ismeri? Avagy van-e, aki tőle még nem vett soha semmit?

Acsési bácsit mindenki ismeri. Legjobbban ismerik azonban őt a tolvajok. Némely ember olyan szerencsétlen, hogy mindenütt baj éri. Acsési bácsit is ezek közé sorozhatjuk.

Mostanában ékszereket árul. De óvatosan. Azelőtt, ha üzletet kötött, vagy átadás előtt lopták el az ékszereket, vagy átadás után a pénzt. Acsési bácsi hát szegény maradt. De voltak tapasztalatai, melyek arra tanították, hogy a drágaságot és pénzt elrejtve hordja. Szükségnadrágot hordott, hát — mint az amerikai asszonyok — a harisnyáját nem használhatta pénzszekrény helyett. Ellenben volt börczacsókát s azokat a nyakára kapcsolt lánczra akagatta. Ha üzletet akart kötni, hát félig

lett a hang és mintha vele dalolt volna minden, az ég és a csillagok, a grófi kert fáit, az illatos virágok s a víz, mely a hid alatt zugott. Érezte, hogy tűz lángol fel a szívében és hogy benne ég a szemében is... az elméje megzavarodott... hatalmas volt az ének varázsa, nem tudott ellenállni neki, követte tovább, mind tovább, amíg csak el nem ért a hidhoz.

— Rachel, Rachel! kiáltották a szülei kétségbeesetten, Rachel! kiáltották a barátok, de Rachel csak a kedves, varázslatos dalt hallotta.

A hid előtt egy remek férfi-alak tűnt fel előtte. A dalnok volt. Rachel megremegett, mert mint hogyha a föld belsőjéből tűnt volna elő... És milyen szép volt. Sudár volt, mint a jegenye, feje körül szőke fürtök lengtek és az arcából két szempár nézett rá szeretettel és gyöngédséggel és igazi keresz-tény módjára volt felöltözve... Mint az éneke, búhajós volt az alakja is, Rachel nem sejtette, hogy a „gonosz“-szal van dolga. Az intett neki és ő követte... Hirtelen keresztülvette magát a hid korlátján és belengrott a folyóba. Fejét kidugta a vízből... énekelt és intezett... a pokol hatalma pedig nagy... Rachel is elvesztette az esztét és belengrott az árba... Az ének néhány percze elhallgatott, eltűnt a dalnok is... Rachel újból eszmélre tért. Eszébe jutottak szülei, rokoni, a völgyéne és vissza akart fordulni, de mélyen bent volt a vízben... Segítségért kiáltott... Ekkor újból megjelent a remek alak és újból felhangzott a varázslatos ének... a víz zugott, a hullámok megkapták Rachelt és elvittek magukkal messzire... messzire... Nagymamám befejezte beszédét, az égen ragyogtak a csillagok, a vén tölgy halkán mozgatta lombzsegyén ágait és én sokáig, nagyon sokáig el-elűntöttem...

le kellett vetköznie. Nem is volt csak férfi kliense.

Hanem lopni lopták most is. Minap is a vendéglőben letette a kabátját. Hát nem ellopták?

Acsési bácsi hidegen mosolygott. Az ékszerek, a pénze ott lógott körül a nyakán. De azért mégis bus volt. Hazament kabát nélkül. Átöltözött.

Másnap ismét megjelent a vendéglőjében, hóna alatt egy — nadrággal.

— Mi az, Acsési bácsi? — kérdi a vendéglős, mikor látja, hogy az öreg a fogásra akasztja az ócska nadrágot.

— Nadrág!

— Vigye el onnan.

— Annak mondja, aki tegnap a kabátot m elvitte. Vigye el a nadrágot is. Legnagyobb legyen teljes öltözéke.

NYILTTÉR.*

A Bridgeporti Első Magyar Betegsegélyző Egylet.

Tisztelt Tagtársak! En alulírott azon szerény kéressel batorodom önökhöz fordulni, hogy szíveskedjenek nekem felvilágosítást adni aziránt: joga van-e minden tagnak a közgyűlésen indítványt előterjeszteni. Ha igen, akkor miért bélyegeztek engem bujtogatónak és miért lettem megfosztva szózási és szavazati jogomtól? Hiszen ha önök a 14-ik paragrafus értelmének megfelelően eljárnak, akkor tudniok kellett volna a t, hogy a 9-ik fejezet 78-ik paragrafusában kör ilirt jogaimmal életem. Hiszen már a 13-ik paragrafus nyilvan azt mondja: Hivatalos eskü után rendes tag és jogai vannak. A 78-ik paragrafus azt mondja: hogy a felvételi díjak lefizetése után rendes tag, aki minden jogra igényt tarthat. A 79-ik pedig a főkegyeletnek azt a jogot biztosítja, hogy saját körében működhet. Pont a) megadja neki a jogot, hogy tagjai felett bírósághoz, pont d) nyilvan mondja, hogy csak el nem dönthető vitás ügyben forduljon az anyageylet-hez. Tehát az én ügyemben jogosan hozott határozatot, nem fordult az anyageylet-hez. De ha oda fordult volna, akkor is csak az f) pont értelmében, vagyis hivatalosan a titkár útján tehetne volna, mert ennek hatáskörébe tartozik. Hivatkozom arra is, hogy az én ügyemben nem jártak el törvényesen, amikor EGY tagnak nemde-monda levelére kiküldtek egy bizottságot. Az a) pont kötelességévé tette a főkegyeletnek, hogy az én ügyemben határozzon. Ennek megfelelt. A többség a határozatot elfogadta. A következő gyűlésen felolvasták a határozatot, kifogásolás nem történt, az elnök hitelesítette. Ezzel jogervényes lett s én csakis ezt tekintem magamra nézve kötelezőnek. Mert bármennyit gondolokom is, nem találok példát arra, hogy egy állítólagos bűnöst egy bűnért kétszer megbüntettek volna.

Titkárunk megírta az egyletnek, hogy az osztály határozott s hogy a bizottság kiküldése ennél fogva felesleges. Ha azonban a bizottság ennek dacára mégis kijött, nem lett volna szabad ama nemde-monda levél irfához szállani és ennek vendégszeretetét élvezni. Miután a bizottság ezt megette, merem állítani, hogy befolyásolva lett. A törvény nem engedi meg azt, hogy az esküdtek a perlekedő felek vendégszeretét élvezzék.

Inne is látható, hogy az eljárás egyoldalú volt. Sem a főkegyeletnek, sem az egyes tagoknak jogait nem respektálták. Mert ha respektálni akarták volna, akkor a főkegyeletnek határozatát tudomásul kellett volna venni és az ez ügyre vonatkozó jogszöveget kivonatot el kellett volna vinni az anyageylet-hez. Akkor önök, tisztelt tagtársak, akik ismerik alapszabályainkat, látták volna azt, hogy az a tag nem lehet bujtogató, aki az indítványát a közgyűlés elé viszi, mert hiszen az ügy a többség böles belátására van bízva és a határozat a többségtől függ. A főkegyelet akkor nem jutott volna abba a ferde helyzetbe, hogy arról, amiről a jegyzőkönyv egyik lapján azt mondja, hogy fehér, az anyageylet kénszere alatt a következő gyűlésen azt mondja, hogy fekete. Már pedig csakis egy határozat lehet helyes.

A 44-ik paragrafus azt mondja, hogy csakis azok az indítványok tárgyalhatók, amelyek kélelőleg pártolva lettek. Az akkori gyűlést vezető elnök (Pomcsák) már itt sem felelt meg az elnöki tisztségnek, de még kevésbé a szóban forgó paragrafusnak, mert az indítványt nem pártolták s így a nem pártolt indítványt magától eléset. Az sem törvényes, hogy azt, amit indítványt vezettek be, egy másik alkalommal bujtogatásnak bélyegezzenek.

Attól nem félek, hogy engem igazságtalanul megfosztanak jogaimtól. Erre nézve elég biztosítékot nyujt nekem az alapszabályokat kénszít 21 tagnak tekintélyes és megbízható neve. De vajjon nem jut-e az anyageyletnek eszébe, hogy jogtalan határozatával csakis a saját tekintélyt éjt csorbát?

Tisztelt tagtársak! A második bizottság ak-

* Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

képp nyilatkozott, hogy Kiss János volt elnökünk nem akarta fogadni az első bizottságot. Ez állítás ellen is kénytelen vagyok tiltakozni. Ő azt nem tette, a bizottságot elismertük, de a bizottság azt a jogot akarta, hogy vezesse a főkegyelet gyűléseit. Ez ellen tiltakozott a többség. Jelenlegi derék elnökünk, Jóna István is felszólalt ellene és követelte annak megváltoztatását, hogy a bizottság mint bizottság, avagy mint gyűlést vezető elnök lett kiküldve. A második bizottság pedig egyszerűen megfosztott szózási jogunktól, hogy a rosszakaratu állítások ellen ne tiltakozhassunk s hogy az ügy tisztába ne jöhessen. Az anyageyletre bízom most már annak elbírálását, vajjon az eljárás helyes volt-e, vagy sem. És remélem, hogy az egylet a sérelmeket és bottlásokat a főkegyelettel és az egyes tagokkal szemben jóvá fogja tenni és jogainkat megvédi. Az anyageyletre Isten áldását kérve, maradok tagtársi szeretettel Elmwood, Conn., Burger József.

ELŐFIZETŐINK.

Nyitranos nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése czéljából minden héten e helyütt fogjuk nyugtatni a „Bevándorló“-ra való előfizetéseket. Aki az egyik héten akár úgynöknek, akár posta útján fizetett s a fizetést követő számban a megtörtént fizetéséről nem találja a rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizetett Scrantonban: Majoros János, Blau Adolf; Bridgeporton: főt. Major Dezső, Tatay János, Bakos Sándor; South Norwalkon: Czél István; Los Angelesen: Kofler Károly; Gypsomban: Józsa János, Erdélyi Albert, Bartók Sándor, Kelemen Péter, Boly János, Moesker István; Cleve-landban: Önképzőkör; Johnstonban: Érdeky Kálmán; Clarksburgban: Prock E.; Passaicon: Kovács István, Fischer Mátyás, Szanyi József, Molnár István, Teller János, Moszkovits S., Stand J.

Felére fizetett New Yorkban: Mandel Béla, Török István; Allentownban: Szécski István, Gál Pál; Northamptonban: Hnustyon Sam.; Scrantonban: Kiss József, Vörös Mihály; Throopon: Hegedűs Pál; Bridgeporton: Nagy András, Marczinko Emil, Ádám Dénes, Pilát István, Koletár János, Kocsis Mihály, Czako Lajos, Horváth Géza, Bojtó Lajos, Danacsák János, Body György; South Norwalkon: Léway Dániel; Roebingben: Török László; South Lorainben: Nyíráti József; Pittstonban: Koenig Albert; Garfielden: Nicolics F.; Passaicon: Neumann Károly, Kenéz Ignác, Erdélyi Antal, Aschenbrenner H., Kovács József, Burger A., Bruckner K.

Negyedévre fizetett Wallingfordon: Bai János, Nehéz Imre, Lénárt József; Magyarországon: Majláthfalván: id. Czank István.

HÁROM FOG.

Amikor a fogorvost akarják meglapni.

Egy „előkelő“ tolvaj csunyánul megjárta a mi nap Budapestén. A kifogástalan divatossággal öltözött „beteg“ belépett a budapesti fogorvos szobájába. Az előszobában meg nem volt elsenki, nem lévén rendelés ideje s így az uriember bement a műterembe.

Ott sem volt senki. Az uriember körülnézett, látta, hogy az egyik szekrény üvegajtaja mögött értékes régi pénzügytemény van. Közűk sok arany pénzdarab is. Az uriember meg egy-szer körülnézett a szobában, vajjon nincs-e jelen senki, aztán kinyitotta az üvegszekrényt s tíz darab aranyat hamar szedrebuodott.

Ebben a pillanatban lépett be a fogorvos. Egyszerre tisztában volt a helyzettel.

— Mi tiszta? — kérdezte.
— A... a... fogam.
— Azonnal!

A technikus szobájának ajtaját félig kinyitotta, intett neki. Majd megsugta, hogy azonnal hívja a rendőrséget. A technikus megértte, miről van szó s telefonozott a rendőrségnek.

A fogorvos ezután leültette a pácienszt a székbe, tágra nyitatta vele a száját s nem egy, — hanem három egészséges fogat húzott ki a szerencsétlen szájából.
Ezalatt megérkezett a rendőrség is.

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY. Tel.: 4046 ORCHARD.

A Magyarországi Bortermelő és Borkereskedők Országos Szövetsége tisztelettel értesíti összes veövét, hogy az általa Amerikába importált

MAGYAR BOROK, PÁLINKANEMÜEK ÉS LIKÖRÖKRŐL

szóló új nagy árjegyzékét most adta ki.

Levélbeli megkeresésre szívesen beküldi az árjegyzékét a vállalat new yorki kirendeltsége.

Levélczím: LEOPOLD MOLNÁR, Pres. 200 E. 10th ST., NEW YORK CITY.

The Radio Telephone Co.

RADIO TELEFON TÁRSASÁG

New Jersey állam törvényei szerint bejegyezve. — ALAPTÖKE: kétmillió dollár.

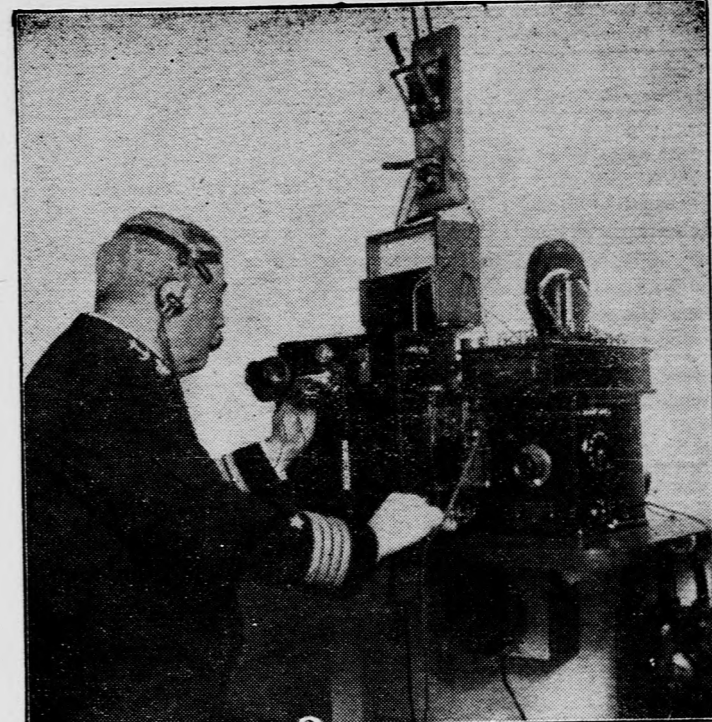
Eredeti részvényi ára \$10. Teljesen befizetve utófizetés nélkül.

Tisztségviselők: Elnök: JAMES DUNLOP SMITH; Alelnök: LEE de FOREST; Titkár: SAMUEL E. DARBY; Pénztáros: GRANVILLE T. IVORY

Igazgatóság: JAMES DUNLOP SMITH; LOUIS ROUILLON; SAMUEL E. DARBY; LEE de FOREST

Tudományos vezető: Dr. LEE de FOREST

Szabadalmi ügyvéd: SAMUEL E. DARBY, New York (a Chicago Brown & Darby cég volt tagja)

Ingersoll kapitány, „Bob“ Evans tengernagy vezérkari főnöke, amint a tengernagy zászlóshajóján, az Egyesült Államok „Connecticut“ nevű hadihajóján a „Radio Telephone“ (De Forest) drótnélküli telefonját használja. A „Connecticut“ az első állomás a telefon-összeköttetésre a nyílt tengeren két egymástól eltávolított hajó között. Az Egyesült Államoknak pacific-hajója, mely több mint 30 hadihajóból, cirkálókból, torpedórombolókból áll, fel van szerelve a drótnélküli telefonnal.

DRÓTNÉLKÜLI TELEFON-TÁRSASÁG.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON? A telefon arra való, hogy egymástól távollevő személyek egymással személyesen beszélhessenek. Ezt a beszélgetést eddig a villamoság drótok útján közvetítette. A legújabb találmány a költségese drótokat feleslegessé teszi. A villamos szikra ezentul drót nélkül fogja közvetíteni a beszélgetést a távollevők közt.

MI A RADIO TELEPHONE CO.? Ez egy társaság, mely abból a végből alakult, hogy a drótnélküli távbeszélés a házközelkedésnél a drótnélküli érintkezés nem nélkülözhető többé. Minden hajó, mely a tenger hullámaival átsejtel, gyorsan felszerelhető a drótnélküli telefonnal, minek folytán azután az emberi hang egyik hajóról átvihető leszen a másikra.

A TELEFON A VIZEN. Hajótulajdonosokat a saját üzletük arra a megyőződéssel fogja késztetni, hogy a hajóközelkedésnél a drótnélküli érintkezés nem nélkülözhető többé. Minden hajó, mely a tenger hullámaival átsejtel, gyorsan felszerelhető a drótnélküli telefonnal, minek folytán azután az emberi hang egyik hajóról átvihető leszen a másikra.

A TELEFON ELŐNYE A KÖZBIZTONSÁG SZEMPONTJÁBÓL. Nézzük csak a new yorki kikötőt, a long islandi öbölét, ahol minduntalan számos a hajó. Ily helyeken a drótnélküli érintkezés nélkülözhető ember sokkal biztonságban fogja magát érezhetni. A hajók a legnagyobb ködben is fognak egymással beszélhetni, egymást figyelmeztetni s így az összeköttetés veszélye teljesen elenyészik a fontos találmány folytán. Ugyanez áll a nyílt tengeren, hol a köd eddig legnagyobb ellensége volt a biztos hajózásnak.

A DRÓTNÉLKÜLI TÁVIRO. A nagy költségek dacára már 2200 hajó el van látva a drótnélküli táviróval. A drótnélküli telefon előbb is, fontosabb is, mert telefon útján beszél az ember. Bizonyos tehát, hogy azok a hajók, amelyek a drótnélküli távirót már is használják, ezt ki fogják egészíteni a drótnélküli telefonnal, a többi hajók pedig belátva a drótnélküli telefon jelentőségét, inkább ezt fogják használni, mint a költségesebb távirót.

DRÓTNÉLKÜLI A TENGERSZÉKTENBEN. A világ minden hadihajója odakényszerül, hogy előbb-utóbb a drótnélküli telefont használja. A torpedóhordozók és hadihajók koránál a hadi gyakorlatok alkalmával a távnyugó a hadi gyakorlatok alkalmával a távnyugó tengernagy főparancsnoka híján kiadott rendelkezéseket közvetlenül a füléhez kapja és azonnal teljesíti azokat a rendelkezéseket, mi sok esetben fogja eldönteni a tengeri ütközetek sorsát.

DRÓTNÉLKÜLI A SZARAZFÖLDÖN. Falvak, mezőgazdaságok s egyéb helyek, amelyek eddig semminemű összeköttetésben nem állottak egymással s ahova csak lóháton, vagy kocsin lehetett hírt vinni, a drótnélküli telefon útján állandó összeköttetésben leszenek egymással s ha az egyiket tűz, vagy más veszély fenyegeti, a drótnélküli telefon egy pillanat alatt segítségül hívja a távollevő szomszédokat. Ugyanez áll az egymástól elszigetelten fekvő bányákra s másként állíthatjuk, hogy a legtöbb bányatulajdonos már belátta a drótnélküli telefon nélkülözhetőségét s szaporán megrendelik.

DRÓTNÉLKÜLI A VASUTAKON. A vasutakon csak egyik állomásról a másikra érinthetnek eddig a vonatok s ha egy vonat a nyílt síkon szerencsétlenség ért, be kellett menni a következő állomásra s onnan segítséget hozni. Ez a hosszadalmas módszer a drótnélküli telefon folytán megszűnik. Ezentul meg a gyorsabban robogó vonatnál is lehet már az egyik, vagy másik állomásra telefonálni.

DRÓTNÉLKÜLI A CSATAMEZŐN. Fegyvergyáratoknál, háborúkban a drótnélküli telefon nélkül a jövőben már meg sem lehet képzelni. A felszerelés egy lovon mindig tovább lehet vinni, ha a hadsereg az egyik pontról tovább indul egy másikra.

AZ ÁLTALÁNOS HASZNÁLAT. A drótnélküli telefont nemcsak az használhatja, a kinek drótnélküli telefon-állomása van, de használhatja közönséges telefonnal összeköttetésben. Tegyük fel, hogy Kiss András felesége Bridgeportról hazautazik Magyarországra. Az asszony már elutazott New Yorkba, mikor Kiss András meg valami fontosat akar neki mondani. Kiss András New Yorkba telefonál, de innen azt a választ kapja, hogy az asszony már a hajón a nyílt tengeren van. Kiss András a drótnélküli telefon útján összekötheti magát a hajóval s ott úgy beszél a feleségével, akárcsak mellette ülne a szobában.

A FELSZERELÉS EGYSZERŰSÉGE. A drótnélküli telefon felszerelése a lehető leg-egyszerűbb. Minden ember épp oly könnyen kezelheti az apparátust, mint a régi telefont, amely, miután drót útján közvetíti a beszélgetést, csak a szárazföldön alkalmazható.

A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON JÖVŐDELME. Mindez csak azt mutatja, hogy a jövő a drótnélküli telefont. Köteteket lehetne ennélfogva arról írni, hogy a drótnélküli telefon minő jövődelmet fog hajtani még akkor is, ha csakis a drótnélküli telefon jelen tekintetbe a többi találmányokkal való összehasonlítás mellett. Aki pénzét jövődelmeztetni akarja, olvassa el gondosan, amit előzőleg mondtunk már s akkor, még ha nem is olvasz kereskedő, könnyen fogalmat fog magának alkotni a drótnélküli telefon munkaköréről s ennélfogva a mesés haszonról, a melyet feltétlenül hozni fog. Miután a drótnélküli telefon a világ legszükségesebb találmánya, a haszon is felülmúl minden hasznot, amelyet eddig más találmány hajtott.

GYORS TISZTA HASZON. A Radio Telephone Co. nem kísérletez, hanem oly tényekre támaszkodik, amelyek gyors, azonnali haszonnal járnak. Amint minden új találmány kizsákmányolásánál történik, itt is a nagy közönség őrlást folytat a körültekintő, becsületes, csakis üzleti alapokon dolgozó igazgatóság fokozni fogja.

A RÉSZVÉNYESEK BIZTONSÁGA. Gondoskodás történt arról, hogy mindenki, aki részvényeket vásárol, részvényének teljes arányában részlesüljön a haszonban. Ez a haszon már az első felszerelési üzembekerítéssel kezdődött s abban az arányban fokozódik, amely arányban a társaság működési tévőre fokozódni fog.

MI BIZTOSÍTJA A HASZON NAGYBODASÁT? Az a körülmény, hogy a társaság aránylag csekély tőkével dolgozik s így aránylag kevés részvényeket bocsát ki, nagyobb hasznot biztosít az egyes részvényesnek. Ez a haszon még külön biztosítást nyer abban a körülményben, hogy a társaság nem dolgozik költségese módon s hogy ott, ahol eddig semminemű összeköttetés nem létezett, s ahol csakis a drótnélküli telefon nyitja meg az összeköttetést, nagy áratok sikerül elérnie a telefon-szolgálatért.

A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON A GYAKORLATBAN. Turner E. György, a drótnélküli távirás legelőkelőbb szakértője, egy 1908 februárus 8-áról keltett levelében azt írja a Georgia állambeli Atlantából, hogy Montereyből összekötötte magát drótnélküli telefon útján a brooklyni tengerészeti kikötővel, hogy dr. DeForesttel beszélhesen s azt mondja, hogy minden szót oly világosan hallott, hogy jobban nem is lehet.

A tekintélyes „N. Y. Times“ nevű new yorki angol napilap 1908 márczius 31-iki számában egy párisi levelezőjéről hozza érkeztetett kábelsürgönyt tesz közzé, melyben az mondatik, hogy dr. De Forest Párisban hadseregbeli és tengerészeti katonatisztek elött kísérletezett a drótnélküli telefonnal s hogy a kísérletek fényesen beváltak.

A RÉSZVÉNYEK ÁRA. A részvények eredeti ára tíz dollár volt darabonként. Ma egy részvény ára 17 dollár 50 c. De a drótnélküli telefon terjesztésével a részvények ára természetesen rohamosan emelkedni fog. Aki tehát pénzt jól akarja befektetni, az a részvényeket vásárolni, amik olcsók s így a legszerényebb körülmények között élő munkásember által is megvásárolhatók.

KÜLDJÉK BE TEHÁT HALADÉKTALANUL A RÉSZVÉNYEK ÁRÁT, VAGY IRJANAK „MAGYAR NYELVEN“ BŐVEBB FEL VILÁGOSÍTÁST ERRE A CZIMRE: The Ellsworth Company, 49 Exchange Place, New York City.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Szerkesztő és kiadó: SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
927 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Nyugati Pennsylvaniai irodánk: 334 Helen St.,
McKeesRocks, Pa.
Irodavezető: Semsey Árpád.

Passaic iroda: 13 Monroe street, Passaic, N. J.
Irodavezető: Rimaszécsi Szegedy Gyula.

Trentoni iroda: 517 S. Broad Street.
Irodavezető: Tóth Béla.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$3.—
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.

Offices for Western Pennsylvania:
334 Helen Street, McKeesRocks, Pa.
Manager: Árpád Semsey.

Passaic offices: 13 Monroe St., Passaic, N. J.
Manager: J. R. Szegedy.

Trenton offices: 517 S. Broad Street.
Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$3.—
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y. under
the act of Congress of March 3, 1879.

Az Amerikai Magyar Sajtó-Egyesület tagja.
Member of the American Hungarian Press Association.

SZILÁNKOK.

— A józslés, meg a hírlapírói tisztességűdés nevében tiltakozunk kell ama hang ellen, amely egy new yorki lapírók beszél az újabb magyar irodalom egyik kimagasló alakjáról — Pásztor Árpádról és a nemzeti színház egyik volt tagjáról, aki, mellesleg megjegyezve, mint — asszony, a toll embe-rétől még akkor is igényt tarthat a komoly és tisztességes hangra, ha valóban kihívta maga ellen az erősebb kritikát.

— Laptársunknak nem tetszenek a tárcázások, amelyeket Pásztor Árpád, aki nemrég Amerikában járt, amerikai magyar dolgokról írt. Mi sem írjuk alá azokat a tárcázásokat. Mi is szívesebben látnánk, ha Pásztor Árpád mást látott volna az amerikai magyarok között. Ha meglátta volna hazafiás felbuzdulásukat, kulturális törekvéseiket. De a visszautasításnak kell, hogy irodalmi formája legyen. A tiltakozásnak, ha azt akarjuk, hogy komolyan vegyék, nem szabad egyéni epéskedésre, kiesinyes személyeskedésre fajulni.

— Mert ha laptársunk „stréber skriblernél” nevezte Magyarországot egyik elsőrangú hírlapíróját, a magyar irodalom egyik élkelő munkását, kaczagni fognak rajta odahaza, ahelyett, hogy esetleg jogosult panaszunkat figyelembe vennék.

— És még egyet. Laptársunk nyilván nem értette meg Pásztor Árpád tárcázásának ama passzusát, amely ellen leghevesebben kikel, amelynek poétikus és szép tartalmaért mi azonban szívesen megbocsátjuk neki a tárcázókká ferde állításait.

— Laptársunk kifogásolja, hogy Pásztor Árpád ezt a szép, magaróptú gondolatot vetette papírra: „New York! A világ menekültjeinek rejtőhelye, a nagy koney, melyre a kichezetek, a lerongyolódottak rávetik magukat, hogy felszívják erejét s magukhoz ragadva dollárjait, megrásároljanak tőged: ÉLET!”

— Ezt a grönnyörű mondatot laptársunk akképp magyarázza, hogy „a világ menekültjei” gonosztevők, akik hiánamódra lesben állanak, hogy kizsákmányolják az idevetődött embereket.

— „A világ menekültjei”, tisztelt laptárs, azok, akik reményeikben hajótörést szenvedtek s jogot formálva az „ÉLET”-hez, eljönnek a mesés lehetőségek országába, amelyre azután rávetik magukat, hogy kiereszkolják belőle a saját — életüket, a halálból való feltámadást.

AMERIKAI DOLGOK.

LEZUHANT LÉGHAJÓ. Két testvér, Wilbur és Orville Wright, két különböző helyen kísérleteznek repülőgépekkel. Wilbur Wright a franciaországi La Mansban csak a napokban tett fényesen sikerült kísérlet repülőgépevel. A másik testvér, Orville Wright ittmaradt az Egyesült Államokban és Fort Meyer közelében majdnem mindennap felszállott. Csütörtökön tett kísérlete azonban végzetes szerencsétlenséggel járt. Százhuszonöt lábnyi magasságra szállt gépevel, melyen Selfridge E. Tamás hadnagy is vele volt. Egy fordulatnál azonban a gépben egy sróf eltört, a működés megakadt s az egész gép örületes gyorsasággal lezuhant s darabokra törve beborította a halálra zúzódt Selfridge E. Tamást és a súlyosan megsebesült Wright Orville-t. A szerencsétlenségnek körülbelül 2000 ember volt a tanúja, akik Wright kísérleteinek állandó nézői voltak. A két léghajóst azonnal kórházba szállították, ahol Selfridge még aznap meghalt. Wright talán felgyógyul, bár az orvosok nem sok reményt fűznek hozzá.

TILTAKOZÁS. Az államok közötti közlekedésügyi bizottságnál négy néger püspök nagy panaszt jelentett be. A püspökök azt kérték, hogy a bizottság intézkedjen a déli államok vasúttársaságainak és a Pullman Car Co.-nak azon lealzó házi törvényeinek dolgaiban, hogy a negereket csak elkülönítve, vagy pedig egyáltalában nem tűrjék meg kocsijaikon.

A BÜNBÁK. Emlékeznék még olvasóink arra a nagy színházüzre, mely ez év januárjában a Pennsylvania állameli Boyertonban az operaházat elpusztította, s amelynek 171 áldozata volt. Reading esküdtbírósa most fogja ezt az ügyet tárgyalni. A vádlott a washingtoni Munroe E. Harriet asszony, akit az ügyesség gondatlan-ságából okozott emberöléssel vádol.

HALÁLOS ÍTÉLET. A Connecticut állameli Rockvilleben Zett Jánost, a ki a múlt hónapban a feleségét és az unokáját meggyilkolta, a bíróság halálra ítélte. A halalos ítéletet december 21-én fogják végrehajtani.

EDISON JÓSZOL. A nagy feltaláló, Edison Tamás, szintén a léghajó kérdésének megoldásával foglalkozik. A Wright-féle szerencsétlenségéből kifolyólag meginterjűvölt az öreg tudóst a léghajó jövőjére vonatkozólag. Edison szerint mindezek a kísérletek csak fölösleges kísérletek s csak arra tanítják a tudományos alapon dolgozó feltalálókat, hogy miként nem kell léghajót csinálni. Mindamellett azt mondja, hogy öt esztendőn belül a gyakorlati életben használni fogják a léghajót s az oceán fölött léghajó fogja Amerikából Európába szállítani az utasokat 200 mérföldes sebességgel, rövidebb idő alatt egy napnál.

A JÖVŐ LEGNAGYOBB ÉNEKES-NŐJE. Az oklahomai Muskogeeből most toppant be New Yorkba egy McDaniel nevű indiai lány, hogy innen a drezdai énekintézetbe menjen és énektanulmányait folytassa. Schuman-Heink szerint ez az ir nevű indiai lány lesz a világ legnagyobb énekes-nője.

REPUBLICÁNUSOK GYŐZELME. Maine államban már megtörtént a kormányzóválasztás. A leadott 141.503 szavazatból 73.801 szavazatot kapott Fernald republikánus kormányzójelölt, aki a demokrata Garduerrrel szemben

így 7986 szavazattal kormányzóvá választott.

LESZAKADT TRIBÜN. A Colorado állambeli Puebloban a mezőgazdasági kiállításon a közönség alatt leszakadt a tribün. Egy ember halálra zuzólt, sokan pedig súlyosan megsebesültek.

JELÖLTEK TALÁLKOZÁSA. A chicagói kereskedelmi szövetség október hetedik bankettjére Taft Károly és Bryan Vilmos elnökjelöltek is meg vannak hívva. Mind a ketten elfogadták a meghívást s így a két jelölt a leghevesebb választási küzdelem idején szépen és békésen együtt fog vacsorázni.

MEGVERTEK EGY NÉMETET. Mexicoban egy németet csunya módon megverték. A német, Flickner Ernő, mikor a mexicói himnusz játszóta a zenekar, nem lengette a kalapját, ami pedig nemzeti szokás. A mexicóiak nekikámtadtak Flicknernek és összeverték.

POFOZKODÁS. A newporti előkelő világ csunya kis botrányának volt a szentantúja, melyet két fiatal milliomos rögtönzött. Craig Biddle és Oelrichs Harry veszik össze s ott mindjárt az asszonyok szemeláttára el is esztant egy pofon Craig Biddle arcán. Folytatása nem lett a pofonnak, mert nyomban szétválasztották őket, hanem kétségtelenül vég szakad a newporti milliomosok békéjének, mert ez a pofon két pártra osztotta a társaságot.

VANDERBILTÉK VÁLNAK. Vanderbilt Gwynne Alfréd ellen a felesége beadta a válópórt. A válás oka házasságtörés.

EGY CSALÁD PUSZTULÁSA. Szombat reggel Bridgeportból, Conn., a Roswell-család és néhány vendége, hajókirándulásra indult. A Long Island-öbölben azonban zátonyra futott a hajójuk, melyen a hullámok keresztülcspokodtak. Roswell a családjával mentőcsónakra szállt, melyet a vihar felborított; mikor Roswell látta, hogy családját nem mentheti meg, maga sem akart menekülni, pedig már csak egy kőhajításnyira voltak a mentők. A Roswell-család valamennyi tagja, apa, anya, fiu és lány a tenger hullámaiban lettek haláluk.

MEGGÁTOLT SZÖKÉS. A Michigan állambeli Jacksonból táviratozzák, hogy a pittsfordi bank elnökét, Burlestont a nép a bankból való távozásakor feltartóztatta és arra kényszerítette, hogy kizárja a közönség győgszerzésének adja megörzést végett. A nép előtt gyanus volt Burleston s azt hitte, hogy meg akar szökni. A bankelnök engedett az erőszaknak s átadta táskáját, melyben 21.000 dollárnyi készpénz és értékpapír volt.

NAGY A SZÁRAZSÁG. Pennsylvania államban roppant nagy a szárazság. Sok helyen kénytelenek voltak a gyárak és telepek üzemét a víz hiánya miatt beszüntetni.

FORAKER VISSZAVONUL. Hearst Randolph Vilmos, az Independence League vezére, korteskedésének céljánál első sorban az ellenpártok megmontását tűzte ki. Ohio államban például Foraker szenátornak ment neki, s azt igazolta, hogy a szenátor a Standard Oil Co.-tól 30.000 dollárt kapott. A szenátor ezt a pénzt nagyon sok esztendő előtt kapta s mint állítja, ügyvédi szolgálataiért, melyekre teljes-séggel nem volt befolyással az, hogy ő szenátor is. Miután azonban Hearst a gyanút akarta felbreszteni ellene, ő a maga részéről ezelszerűbbnek tartotta visszavonulni a politikai élettől, ami nagy csapás a republikánus párra.

A NAGYVILÁGBÓL.

UTCZAI HARCZ. Budapesten a szociáldemokraták tüntetést rendeztek, amely ismét véres utczi harcokkal fejeződött be. A rendőrség nem engedte meg a felvonulást. Erre a tilalomra azonban a tüntetők rá sem hederítettek s mindenre elkészülve felvonultak. A rendőrség azonban utjukat állta s a dolognak véres harc lett a vége, amelyben mindkét fél részéről számos sebesülték száma.

KÖTELESSÉG MÚLÁS. Szent-Pétervártól a kolera rettenetesen dühöng. Pénteken 305 kolerabeteget és 115 ember halt meg. A városban roppant nagy a hatóság ellen az elkéserevés. A hatóság hanyagságának és nemtörődömségének lehet ugyanis betudni, hogy a kolera oly hirtelen elterjedt. — Mindenünnen a kolera terjedéséről hoz hírt a táviró. Khina Amoy tartományban egy hónap alatt állítog 3000 kolera megbetegedés történt. — Manilában azonban már kezd alábbhagyni a rettenetes betegség.

SZÉCHENYIÉK BALESETE. Budapestről kábelézik, hogy Széchenyi László grófit és feleségét pénteken könnyebb baleset érte. A gyakorlatok szembelérésél automobilon akartak Budapestre menni, mikor a kocsijuk nekirohant egy híd oszlopának. Mindketten csak könnyebb sérüléseket szenvedtek.

EMELIK A LÉTSZÁMOT. Egy Bécsből érkező kábel, mely jó forrásokból nyerte értesüléseit, azt mondja, hogy az osztrák-magyar közös hadsereg gyalogságánál a szolgálati időt két esztendőre szállítják le. Ennek ellenében azonban az általános katonai létszámot 45.000-rel felemlik. A katonai kiadások pedig 80.000.000 koronával fognak emelkedni. A vezényleti nyelv azonban minden körülmények között német marad.

A PÁPA JUBILEUMA. X. Pius pápa pénteken múlt 50 esztendeje, hogy pappá szenteltette. A szentatyja a Szent Péter-templomban olvasott misét. Majd minden nemzet képviselve volt a szentatyja aranyünnén. Amerikából Farley new yorki érsek volt ott a kísérőével.

TEBRIS OSTROM ALATT. A perzsa sah hadserege Tebris előtt áll és felszólította a várost megszálló lázadókat, hogy adják meg magukat, mert különben ostrom alá veszi a várost. A lázadók vezére, Satar khán, kijelentette, hogy a várost meg tudja védeni a sah katonasága ellen. A bombázást a város ellen megkezdték.

A BEVÁNDORLÓ-T
OHIO államban dr. Hódinka Tivadar,
CLEVELANDBAN Braun Ferenc,
JOHNSTOWNBAN Brand Ferenc és képviselik.

DEUTSCH TESTVÉREK
BANKHÁZA
319 East Houston st., New York
Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át s Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az órázsból a legmegbízhatóbb és KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kizozatala és ha zaszállítás.
Levélezim:
DEUTSCH BROS.,
319 East Houston st., New York.

NAGY TÜZ. Párisban a központi telefon- és postahivatal földig égett. A kár 5.000.000 dollár. A nagyobb kár abban rejlik, hogy Páris telefonösszeköttetése megszünt úgy a vidékkel, mint a külfölddel.

KISÉRLET. Londonban az amerikai nagykövetség katonai attaséja léghajón felszállott és onnan fényképfelvételeket eszközölt. Az attasé és három barátja 5500 láb magasságba voltak képesek fölemelkedni.

A PÁPA FOGAD. A Róma előtt horgonyzó Maine és Alabama nevű amerikai csatahajók 70 matrózát a pápa kihallgatáson fogadta s mintán rövid beszédet intézett hozzájuk, megáldotta őket.

A KOLERA. A szent-pétervári hatóságok bünös hanyagságának következményei szinte lázadásba hozták a népet. Daczára a mindenünnen érkező figyelmeztetéseknek, semminemű óvintézkedést a kolera terjedése ellen nem tettek. S azóta, mióta az első megbetegedés, illetve halálozás történt, minden küzdelemük meddő. A kolera napról napra növekedik és százával szedi áldozatait. Bent Szent-Pétervártól a szombati napon 349 koleratünetes megbetegedés történt és 128 halálozás. Most perze már százazereket és százazereket áldoznak, de már késő. Egy hónappal ezelőtt ezek a százazerek megmenhették volna a várost a rettenetes betegségtől.

AMERIKAI-SPANYOL HÁZASÁG. Miguel brazanzai hercegnek, a portugál trónkövetelőnek legidősebb fia, Dom Miguel, titokban feleségül vette egy dusszagdag amerikai özvegyasszonyt, özvegy Chauncey Sloan Samuel-nét. Az esküvő Párisban volt.

VILMOS ÉS A BÉKE. Berlinben ültek össze az interparlamentáris konvenció tagjai, hogy naggyűlésüket megtartsák. A konvenció tagjai vasárnap a német trónörökösnél tisztelegtek, aki a delegátusokhoz intézett beszédeben erősen hangsúlyozta, hogy atyja, a császár, mindenáron csak békét akar.

HOLTAK ÉS SEBESÜLTEK. A szlovéneknek németgyűléte vasárnap véres utczi harcok eredményezett. Még a rendőrséget is megtámadták, mely végső szorongatásában végre is löfögyverezhez nyult és a szlovének közé lött. Az utczi harcoknak hat-halottja és 4 sebesültje van.

KOCH TANÁR JÖN. A washingtoni nemzetközi tuberkulózis kongresszusra dr. Koch Róbert berlini egyetemi tanár, a tuberkulózis bacillusainak felfedezője is megérkezett.

UJDONSÁGI UJDONSÁGI
RÓTH JÓZSEF
„SZENT ISTVÁN”-HOZ CIMZETT EGYEDÜLI MAGYARGYÓGSZERTÁRA
125-2 UTCA, PASSAIC N. J.
Csakis itt kaphatók mindenféle hazai gyógyszerek, u. m. Mária Czelli és Egri Gyomorcsépek, Erzsébet, Lilium, Margit és Diana erékek, ugyszintén vizek és szappanok. Purgó és Erzsébet hashajtó-pilulák, Erzsébet-golyók, Sósorszeszek, Bajuszköts és pedr, valódi Brillantin és Kalodont fogtisztító, Hunyadi János keserűvíz. Kaphatók továbbá valódi Róth-féle csusz és rheuma-kenőcs és haj-növesztő. Mindenféle hazai gyógytűk és gyógyszerek egvedüll raktára. Vidéki megrendeléseket SAJÁT KÖLTSÉGEMEN szállított.

Mindenféle HAZAI PERES ÜGYEKET, JOGI, KATONAI, TELEKÖNYVI ügyeket, ADÁSVÉTELI szerződéseket, VÉGREJECSEKET, MEGHATALMAZÁSOKAT, AMERIKAI UTLEVÉL megszerzését, FORDÍTÁSOKAT stb. gyorsan és pontosan elinté.
MAKRAY ALADAR
327 E. 13th St.,
NEW YORK CITY.

HAJÓ ÉS VASUTIJEGYET VÁSÁROLNI-BÁRMELY IRÁNYBA-PÉNZT AZ Ó-HAZÁBA KÜLDENI LEGBIZTOSABB ÉS LEGJOBB
KISS EMIL
BANKÁRNÁL
104 SECOND AVE. NEW YORK
TIZ ÉVE FENÁLL IRJON ÁRJEJEGYÉRT

J. D. Moskowitz
OHIO ÁLLAM HAJÓKEDVELT BANKÁRA ÉS HAJÓÜGYNÖKE.
KÉT BANKHÁZ
KÖZJEGYZŐI IRODA.
A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.
PÉNZKÜLDÉS
LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
JÓTÁLLÁS MELLETT.
Alapított 1898-ban.
J. D. MOSKOWITZ
1441 WEST DAKOTA STREET és KOSSUTH-TELEP
DAYTON, OHIO.

SOK ARANY- ÉS EZÜSTÉREMMELEL KITÜNTETVE.
KÜLÖNLEGESSEGEK: 48-as Likör hazafiás ital, Gyógyognac, Barackognac, Barackszesz, Barackkréme, Port-Artur Keserű Gyomorerosító Likör, Alföldi Tearum, Alföldi Fehérkeresztes Sósorszesz.
A „RADIAL ELIXIR”-T
kizárólag
az „ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” KECSKEMÉTEN gyártja.
Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „RADIAL ELIXIR” gyomorerosító likörhöz, mely csakis a legjobb gyógy-füvek párlatából, meleg uton készül.
Miután a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavnak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani; ezt teszi a „RADIAL ELIXIR” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohárkával iszik, hogy soha, sem gyomorgörccsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomoronyomást nem fog érezni.
A „RADIAL ELIXIR” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserű egyike, mert nemcsak gyógyhatású, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorsító és gyomorját gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű füvekből más gyár nem állít elő.
A „RADIAL ELIXIR” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTEN „RADIAL ELIXIR” van beégetve és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal lezárva: „RADIAL ELIXIR”, gyógyfüvek és növények gőz-lefűzése utján készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható.
Kérem szives próbarendelést és vagyok
Hazafiás tisztelettel
VIDDER EMIL,
44 AVENUE C,
NEW YORK.

Hazai Dolgok.

Párbaj Kossuth miatt.

BUDAPEST. A múlt évi pécsi országos kiállítás megnyitójának megemlékezése alkalmán egy baranyamegyei bizottsági tag, Mikor Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a kiállítás területére lépett, a közönség zajos éljenzébe tört ki. Csak Benkő Gyula, a megyei volt szabadelvű párt elnöke, ügyvéd és föld-birtokos abczongolt elkeseredetten. A mikor pedig mindenki felállt, hogy a kormány képviselőjét fogadja, Benkő úrve maradt.

Több képviselő, akik Kossuth kíséretében voltak, heves kifakadásokkal itéltek el Benkő magaviseletét. Különösen dr. Horváth József nagyvásonyi képviselő gyalgatta a tüntető földbirtokost. Korda Andor és dr. Kún Árpád kormánypárti képviselők segítettek ebben neki. Benkő mondhatnunkat provokálta, de csak Horváthtal szemben került az ügy párbajra. A pisztolypárbajban egyik fél sem sebesült meg.

Most tárgyalta ezt az affért Benke budapesti járásbíró és Horváth József nyelvezőnk. Benkőt pedig négy napra államfogházra ítélte párviald vétsége miatt. A megokolás úgy szól, hogy Horváth azért kellett nagyobb büntetést kiszabni, mert képviselő léte ismernie kell a büntető törvényt és olyan embert vélelmezett, aki a nyilvánosság előtt szerepel s így mindenkor helyt tud állni magáért.

Az okos bolond.

BUDAPEST. Kíváló előszeretettel huszártiszti egyenruhában szokott esalni, mikor a szabad levegőt szívja Fischer Ernő volt szerkesztője szolga. De kiadta magát már ismételtén magyar írónak, mikor a jó vidékiek becsapásáról volt szó. Ő volt az, aki a győri pályaudvaron az egyik Széchenyi grófnak értékes briliánsait elemelte. Később pedig egy fiatal brünni házaspárt kísért el nászutazásuk alkalmával Berlinbe, hogy alaposan megkoppaszthassa őket s az alkalommal honvédfőhadnagy uniformisban pávázott. Mikor azután hurokra került s a budapesti törvényszék negyedfélelvi fegyházra ítélte a veszedelmes embert, a lipótvári fegyházba akarták szállítani. Fischer azonban kijelentette, hogy nagyon jól érzi magát a gyűjtőfogházban és semmi kedve sincs onnan kimozdulni. Későbbesett ellenállás után végre megvasalták s a pályaudvarra szállították, hol az utazóközönség hívta fel, hogy szabadítsa meg hóhérai kezeiből, mert útik-verik és koplaltatják, holott ártatlan. A vonaton pedig bezuza az ablakot és teli torokkal szidta kísérőit és a királyt, aki ilyen príbeket tart zsoldjában. Királysértés miatt került ezért Fischer Ernő újra a vádlottak padjára, ahol szimulálta a bolondot, de az orvosszak értők kijelentették, hogy nagyfokú idegességét leszámitva — épelméjű. A törvényszék felmentette a vádlottat s ezt az ítéletet a budapesti királyi tábla azzal a megokolással toldotta meg, hogy az idegbeteg vádlott tettét az előző tárgyalás izgalmainak hatása alatt követte el.

Öngyilkos rendőr.

BUDAPEST. A Mosonyi-utcai rendőrkaszárnyában Kranitz József 1289-es számú rendőr szolgálati fegyverével magára lőtt. Az acélgolyó fejébe fúródott és nyomban megölte a szerencsétlent. A Ferenc-körút 18. száma alatt, ahol Kranitz lakott, azt a felvilágosítást adták, hogy családi viszály az öngyilkosság oka. Kranitz összeveszett a feleségével, már hosszabb ideje nem is lakott otthon. Egyetlen gyermekét szerette volna magával vinni, de nem engedték s feljelentést is tettek ellene állítólagos botrány-okozás miatt. Kranitz az éjszaka belopózott a kaszárnya egyik legénységi szobájába s ott lefeküdt. Ámatlanul hánykolódott reggelig a priescsen s akkor elkövette az öngyilkosságát. Levelet is hagyott hátra, amelyben öcsésének — aki szintén rendőr — a többi közt ezt írja:

Elmegyek innen, mert én már nem érzem jól magamat, csak a halálban. Kranitz holttestét kivitték a törvényszéki orvostani intézet boncolótermébe.

Agyonvert cigány.

ABAUJSZÁNTÓ. Véres garázdálkodást követtek el itt elvetemült cigányok. Mata Gusztó cigány régóta haragban volt Onda István büdi cigánylegényvel. Minap Onda Szántón találkozott Matával és néhány barátjával és egy koresmába tértek. Hazafelé ment Mata többi társával addig ültötte doronggal Ondát, míg bele nem halt. Látta a kegyetlenséget egy jómódu fu-

gedi gazda, s amiért kérdőre vonta a verekedőket, ezek a gazdát és vele levő feleségét is összeverték. A csendőrök közben megérkeztek és a tetteseket elfogták.

Szkiésák elmenekült.

ALSÓKUBIN. Szkiésák Ferenc tót nemzetiségű képviselő augusztus harmadikára beszámolóit hirdetett Jablonkán. A képviselő ügynökei bejárták a községeket s a népet felszólították, hogy jöjjenek be Jablonkára, hallgassák meg a képviselőjüket. Néhány száz választó csakugyan megjelent a négyülés helyén, de oly ellenségesen fogadták Szkiésákot, hogy bele sem kezdett a beszédébe, hanem menekült hazafelé. Utközben a lipiczei templomból jövő asszonyoknak fejtegette programját és reformterveit. Minthogy Lipiczeán nem volt bejelentve a beszámoló megtartása, kihágási eljárást indítottak Szkiésák ellen.

A kovasszei bíró.

ARAD vármegye oláhlakta községeiben oly gyenge lábón áll a közbiztonság, hogy a vármegye közgyűlésén elhatározta, hogy estj 9 órán tud indokolatlanul senkinek sem szabad az utcán tartózkodni. 1905. évi július 14-én éjjel féltizenkét óra tájban Jovicz György és Argyelán Vaszile kovasszei éjjeli örök azzal riasztották fel Czigány Virgilt községi bírót, hogy Luka Mihály, a falu legelső verekedője, aki az enyém és tied közti fogalomról a leghalványabb sejtélemmel sem bír, az utcán csatangol és lövöldöz.

A bíró rögtön talpon volt s kiment a veszedelmes emberhez:

— Hogy merészelsz ilyenkor csavarogni? Mikor azt a vármegye tiltja.

Luka Mihály, akinek kapa volt a vállán, nyugodtan felelt:

— A hegyről jövök, ahol egész nap kapáltam. Egy kisse megkéstém, mert Paulisán György uram, akinek szőlőjében dolgoztam, a napszám miatt egész mostanig veszekedett velem. Tudod uram, nagyon jól, hogy könnyebb egy meztelen cigánygyerek zsebéből egy aranyórát kilopni, mint attól a zsurigifól egy krajezárt is kivásalni.

Czigány Virgil, a meztelen cigány kifejezésre, hegyezni kezdte a fülét s rárvált Luka Mihályra:

— Az éjjeli örök azt is jelentették, hogy lövöldöztél?

A fakgatott ember kapájára mutatott:

— Ha csak ennek nem sült el a nyele.

A bírói tekintélynek illetén semmibe vetése kihozta sodrából Czigány Virgilt, ráparancsolt a baktekrokra, hogy vigyék be Luka Mihályt a községi áristomba és zárják be reggelig.

A letartóztatott ember panaszára az aradi királyi ügyészség személyes szabadság megsértésének vétsége miatt emelt vádat Czigány Virgil ellen, aki azzal vélté magát, hogy ő nem kísértette be a többször büntetett Luka Mihályt, hanem ez önként, saját jóakarataból ment a község házára, ahonnan reggel 7 óráig nem akart eltávozni. Tette ezt pedig azért, mert a bíróválasztás óta ellensége s így akarta őt bajba hozni. A két éjjeli ór a bíró mellett tanuskodott, de akadtak tanuk, akik hit alatt vallották, hogy Luka Mihály csendesen ballagott a munkából hazafelé s nem adott rá okot, hogy letartóztassák. Az aradi törvényszék felmentette a vádlottat, de a nagyváradi királyi tábla megállapította bűnösségét és husz korona pénzbüntetésre, nem fizetés esetén két napra elzárásra ítélte Czigány Virgilt.

Árvíz által elsodort község.

BALOGÉR. A község határában elhúzódó folyó a nagy esőzések folytán minap kiáradt és elöntötte az egész községet. Az áradat majdnem egészen elsodorta a községet és ezáltal a lakosok nagy része hajléktalanná vált. Minután nyolc évvel ezelőtt a falu egy nagy felhőszakadás által szintén a tönk szélére jutott, a lakosság azon kéressel járul a magyar közönséghez, hogy engedékenység meg, miszerint a község jobb helyre telepíttessék.

lepíttessék.

Elfogott cigánykaraván.

BÉKÉSCSABA. A vármegye egyes községeiben már hetek óta napirenden voltak a betörések és lopások, amelyeket kóbor cigányok követtek el. A csendőrség fokozott igyekezettel látott hozzá a cigányok kézrekerítéséhez, a mi a kigyósi dülön sikerült is. A karaván hat kocsiból állott s huszonhat tagja volt. A cigányokat illetégségi helyükre fogják toloncolni.

Kardos menyecske.

BELED. Sopronmegye. Néhány nappal előbb Zechmeister Lajos péknek a felesége összetűzött Hoffmann József nevű péksegéddel. A nagy zajban alig értették egymás szavát, no de hát az asszonyoknak a férfiakkal vívott harcában mindig a nőké az igazság, amit azonban Hoffmann sehogysem akart elismerni igazsága tudatában. Mikor a harcias asszony látta, hogy érvei nem hajtják meg a segédet, a száva igazságának még nagyobb suítt adandó, ami majd észretériti a konok ellentállót, a kezében levő kést egy szó kíséretében a segédre dobta, akit a gyilkos szerszám el is talált és a fejszó eombján meg is sebesített. Legközelebb majd a járásbírósnágnál dől el, ki nek volt látni igaz.

Azobalvány és az ezerkoronás.

BOROSJENŐ. Aradmegye. Soly mosi Lajos báró kastélyában szobaleány Dandé Mária, egy tapasztalatlan parasztlány. A derek Mária a minap a báróné boudoirjában tőrölgetett, mikor egy halvány rajzokkal ékesített papíros talált. Nagyon megrémített neki a szép rajz és az ezrest — mert ezresbankó volt — zsebre vágta. Ebéd közben pedig a cselédszobában büszkén megmutatta Pető Imre kertészlegénynek, mondván, hogy ime, milyen szép ezifra papíros talált. A kertészlegény hamarosan felismerte az ezerkoronás bankót és miután látta, hogy a leánynak sejtelle sincs arról, hogy mit tartogat a kezében, elkérte.

— Biz' ez szép papíros, — mondta. Ilyeneket ragasztanak a savanyúvizes üvegekre!

S ezzel elkérte a papíros és a leány gyanutlanul odaadta. Másnap aztán nagy szomorúsággal állított a leány a bárónőhöz és elmondta, hogy az apjával nagy szerencsétlenség történt s neki el kell utaznia. A báróné elengedte és sajnálkozva boesátotta utjára a legényt. Pető Imre pedig vigan utazott Budapestre az ezerkoronás bankóval a zsebében. Dandé Mária meghatottan vett a legénytől bucsut, aki tréfásan megígérte, hogy azért a tarka papírosért, amit adott neki, majd küld egy szép képes levelezőlapot. Azóta a leány várta mindennap a kártyát, míg végre megérkezett. Dandé Mária boldogan ujságolta a cselédeknek, még a méltóságos asszonynak is elmesélte körülményesen, hogy azért a savanyúvizes papírosért, amelyet ott az ékszerszekrény előtt lelt, milyen szép levelezőlapot kapott. A báróné gyanusnak találta a dolgot és megnézte az ékszerszekrényt, amelyből tényleg hiányzott ezer korona. Erre aztán táviratoztak a budapesti rendőrségnek, hogy az ezressel ellillant kertészlegényt tartóztassa le. A rendőrség csakhamar nyomára jutott Pető Imrénnek, aki vigan pezsgőzött a könnyen szerzett pénzmagocskából. Mikor letartóztatták, már csak 800 korona volt a nagy bankóból.

Hirtelen megőrült.

FIUME. Frey Károly, az Adria hajóársaság könyvvizsgálója az egyik iteni vendéglőben hirtelen megőrült. A kórház megfigyelő-osztályába szállították, ahol megállapították, hogy üldözési mániában szenved és gyógyíthatatlan beteg.

Kiásott házfal.

HAJDUBÖSZÖRMÉNY. Vakmerő rablást követtek el itt minap éjszaka. Eddig még ki nem nyomozott tolvajbanda, az éj sötétjét felhasználva, Szűcs László jómódu hajduszoboszlói gazda háza falát kiástá. A résen be-

hatoltak a szobába s onnan tízezer korona értékű ékszert, 1400 korona készpénzt és egy nyolcezer koronáról szóló hajtumegyei takarékpénztári könyvet loptak el, aztán pedig a vajt uton keresztül elmenekültek. Szűcsék csak reggel vették észre a rablást. Nyomban a rendőrségre siettek, ahol jelentést tettek az esetről. A nyomozást azonnal meg is indították, azonban a tetteseknek eddig semmi nyomuk.

Aki ittéssel akar fizetni.

JÁSZTELEK. Kis Csatári Dömötör neve nem ismeretlen a büntetőbíró-ság előtt. Vérengző, verekedő természetű. A napokban is Szabó Sándor koresmájába tért be, hogy szomját borral oltsa. Ki is ivott egy-két pohárral. A fizetésről nem akart tudni semmit, hanem a nála levő bárdal le akarta űtni a koresmárost. Szerencsére ez észrevette azt és kicsavarta kezéből. Erre az oldalán lógó tarisznyában kezdett kotorászni, mit szintén elvett tőle Szabó, azután kibotta helyiségéből. A feljelentést megtette ellene és most Jászteleken érdeklődéssel várják, hogy vajjan a törvény megszabadítja-e egy időre a községet Kis Csatáritól, a falu rosszáttól.

Elpusztult félmillió.

KAPOSVÁR. Óriási tüzvész pusztított minap este. Az állomás áruraktárában este nyolc órakor tűz ütött ki, amely olyan gyorsasággal harapódzott el, hogy a mentés munkája lehetetlen volt. A tüzoltóság a katonaság támogatásával nyomban megjelent a veszedelem színhelyén, de az áruraktárban felhalmozódott szállítmányokat már nem lehetett megmenteni. Minden odaveszett, leégett az egész vasuti rak-tár, éppen csak az irodahelyiség maradt épen. Szerencsére a robbanóanyagok idején el tudták szigetelni, különben beláthatatlan veszedelem szakadt volna az egész állomásra. A tüzet csak

a reggelj órákban tudták elfojtani.

Éjszaka forgalmi akadály volt, reggelre azonban már rendesen közlekedtek a vonatok. Emberéletben nem esett kár. A rendőrség megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. Az a gyanúja, hogy elboesátott, vagy elégedetlen vasuti munkások vetemedtek a gyújtogatásra. A kár közel félmillió korona. A tüzoltóság önfeláldozó munkájának köszönhető, hogy a pénztárt, az irományokat és szállítóleveleket megmentették. A tüzesettel kapcsolatosan Somogy megye alispánja jelentést tett a kereskedelemügyi minisztériumnak arról, hogy a vasut nem respektálja a robbanószerekről való rendeletet.

Visszavándorlás a börtönbe.

LŐCSE. Négy évvel ezelőtt Rihovics János patakfalvi lakos lopást követett el és ezért több havi börtönre ítélték. Rihovics a büntetés elől Amerikába szökött. A honvágytól gyötörve visszatért, de vesztére! A rendőrség megtudta, hogy Rihovics hazajött és az erdőben, hol több napon bujdosott, elfogta és már átadta az ügyészségnek.

Tiszujtítás.

MAKÓ. Makó város közgyűlése a megéjtett tisztujtítás alkalmával polgármesterré Farkas József volt polgármesterrel szemben Galambos Ignác dr. helybeli ügyvédet választotta 25 szótöbbséggel. A választás teljes rendben folyt le s az egyes pártalakulásoknak semmiféle politikai színezete sem volt. A restaurációs gyűlés végén az új polgármester tartalmas székfoglaló beszédet mondott, melyben magát a mai rendszer rendithetetlen hívének vallotta. A polgármester kivételével a régi-gieket választották meg ismét, még pedig egyhangulag.

Véres lakodalom.

MARTONVÁSÁR. Fehérmegye. A közeli Gábormajorban esemény történt, melynek egy halottja és több sebesülte

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZK ÜLDÉSRE
SCHWABACH és FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK a 66-ik utca sarkán. 1431 FIRST AVENUE, a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZUTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGÁNYZENÉ.

FIGYELEM! FIGYELEM!
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.
A mi dohányunkból CSAK TIZ CENT egy csomag és NEM HUSZ CENT és MINDEN tizenkes csomaghoz adunk egy ticketet. MI készpénzt adunk MINDENKINEK, aki a mi ticketjünket gyűjti, nem pedig CSAK azoknak, akik a LEGTOBBET GYŰJTIK, és pedig:
50 DOLLÁR KÉSZPÉNZT 250 TICKETÉRT.
TIZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 500 TICKETÉRT.
TIZENÖT Doll. KÉSZPÉNZT 750 TICKETÉRT.
HUSZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 1000 TICKETÉRT.
A mi dohányunk elsőrendű, tiszta minőségű. Magyarországból Importált friss mag után mi aguk ter meljük.
ALEXIS PERÉNYI
TOBACCO COMPANY
P. O. Box 1539 4551 Second Ave.,
PITTSBURG, PA.
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

VEGYÉN HÁZTELKET ARLINGTON, N. J. BEN.
A BRODSKY & SOVAK REALTY CO. elárúsít 400 darab szép és magas fekvésű háztelket 230 dollártól felfelé, könnyű havi részletfizetés mellett.
HOGYAN LEHET ODA JUTNI? Az ERIE vasútvonalon az első állomás New Yorktól. ARLINGTON, N. J., City Hall-től 25 perc alatt elérhető és 10 percrenyire van Newark városától. A telkek ARLINGTON állomástól 5 percrenyire sétta által elérhetők, avagy két és fél centért villamos viszi oda az embert. Népiszkola és tüzoltó-laktanya a legközelebbi szomszédságban vannak és vízvezetékekkel van behálózva az egész helység. Az utcák csement-járdákkal vannak kirakva. A legközelebbi jövőben a telkekről robogó villamosok a Hudson River alatti McAdoo alaguttal lesznek összeköttetésben, melynek a meghosszabbításán már mostan javában dolgoznak, és annak befejeztével 5 centért lehet New Yorkba bejutni és akkor a telkek árai kétszeresen emelkedni fognak. Aki ezen telkeket megtekinteni óhajtja, jelentkezék, vagy írjon szabadvasuti jegyért a következő címre:
Brodsky & Sovak Realty Co.,
1389 SECOND AVENUE, NEW YORK CITY.
Minden vasárnap INGYENES kirándulás 1.30 órakor délután a 23-ik utcai állomáson.

4. oldal.

van. Tremli János odavaló legény tartotta az esküvőjét Odor Máriával, Odor István uradalmi gazda leányával. A lakodalmas háznál a násznép javában mulatott, amikor odaérkezett Konkoly János 24 esztendő legény több társával együtt és nagy lármát csaptak. Azon igyekeztek, hogy a lakodalmi mulatságot megzavarják, mert ők nem voltak hivatalosok arra. A nagy lármára Márton János és Briska Imre öreg gazdaberek kijöttek a házból a zavargók közé, hogy esendre intsek őket, de vesztükre, mert a duhaj legények rátámadtak a két védtelen örege és agyafőbe verték őket. A dulakodás lármájára Márton Imre 23 esztendő legény kijött a lakodalmas házból és édesapja segítségére sietett. Konkoly Imre erőszakkal nekiesett az apját védelmező legénynek és többször mellbeszurta. Az öreg Márton gazda, amikor véresen összesziesni látta a fiát, hozzáfutott, fölémelte a földről és hazáig kísérte. A kapu előtt azonban a fiu összerokkadt és édesapja karjaiban meghalt. Egyik szurás a szerencsétlen legény szívét járta keresztül. A gyilkosság híre az egész násznép az utcára tödült s nekikesték a gyilkos Konkoly Jánosnak, akit meg is lincseltek volna, ha a csendőrség ki nem szabadtja a fellázadt lakosság kezei közül. Így is oly súlyos sértéseket szenvedett, hogy a csendőrök egyenesen a székesfehérvári rabkórházba szállították őt. A háborunak ezenkívül még több sebesültje is van. A vizsgálat és a szerencsétlen áldozat boncolásá végett bizottság szállt ki a helyszínre.

Jubiláló ezredes.

NAGYKÖRÖS. Az állami méntelep katonai parancsnokának, Némái Ferenc es. és kir. huszárezredesnek 40 éves katonai szolgálati jubileumát szeptember 1-én családi jellegű ünnepség keretében ülték meg. A bajai, verzei, dorozsmai, békéscsabai és nagykőrösi osztályok parancsnokai testületileg tiszteltek a jubiléumnál és az egész telep tisztikara nevében Dohrmann Henrik százados üdvözölte a közszeretben álló teleparancsnokot s átnyújtotta neki a tisztikar emlékajándékát, egy márvány alapon álló remekművi tőmör ezüstlovat. Délben a Szechenyi fürdőkerthet társaság volt a jubiléus tisztelőre, kit a tisztikar nevében Kállay százados, a város közönsége nevében Póka Károly polgármester üdvözölték, mire az ünnepelt meghatóan köszöntötte meg a nem várt ünneplést. A banket folyamán folyton ünnepelelték a népszerű ezredes, ki a város közönsége részéről is általános becsüléssel örvend.

Gyilkos konkurrenzia.

RADNA. Ruzs Mátyás és Gáspár Sándor ácsmesterek évek óta együtt dolgoztak és vállaltak munkát. Egy új vállalkozónál is együtt voltak érdekelve, de Gáspár a társa háta mögött a saját nevében olcsóbb ajánlatot adott be. Ezt Ruzs megtudva, szemrehányással illetve czimobráját és verést is ígért neki. A koresmában aztán összeszóvalkozván, Gáspár szívszurta Ruzst, ki szörnyet halt.

Mikor a bíró mulat.

SOPRON. Minap éjjel fél 12 órakor még mindig nyitva volt a vittnyédi szövetkezeti vendéglő, mert benn mulatott a vittnyédi elüljáróság egy része Horváth Péter bíró, Nagy István esküdt, Magyar József szövetkezeti ellenőr személyében, azonkívül még ott mulattak: Horváth Pál, Koroszar és Rabi István. Az előbbi a bírónak régi haragosa. A hangos éneket csakhamar üvegek esőrömpölése váltotta fel, mert Horváth Pál eljött a szót s a bíró, "te-nek szólította. Ez nagy megrökönyödést keltett az esküdtök körében. A bíró pedig elővette a függöny mögött elrejtett hatalmas buzogányát, hogy a vakmerőt megfenyítse. Ezt pedig Horváth Pál csak úgy kerülte el, hogy Horváth Antal koresmáros a koresmából kitért, ezután kiment az egész társaság, hol Rabi István védelmezni kezdte Horváthot, mire a bíró úgy vágta fejbe, hogy összerogyott és még fekvé is addig verték, míg csak bele nem untak, amibe Nagy István és Horváth Antal szorgalmasan segítettek. Ebben belefáradva, üldözöbe vették Horváthot, csakhamar elfogták és ő is megismerte a bírói pálcza hatalmát. A verekedés színhelyére értek az éjjeli őre is, akik a megverteket bevonszolták egy házhoz. Ily hatalma van Vittnyédén a bírói pálczáknak, jaj annak, aki neki meg nem adja a titlust. Rabi gyógyulása 12 napot vesz igénybe. Az esetet a bíróságnál feljelentették.

Régi bűn.

SZEGED. A Szegedhez közel levő Kisteleken négy esztendővel ezelőtt ré-

mes bűneset történt. Simon Lajos nevű embert vérbefagyva találtak a vasúti töltés mentén. A koponyája baltával volt összezúzva, testén számos sebzés, vágás. A vizsgálat akkor eredménytelen maradt. Gyamu volt arra, hogy a boldogtalant a felesége és kedvese ölték meg, de bizonyíték nem volt rá. Így hát a vizsgálatot a csendőrség beszüntette akkor. Most, négy év után az egyik tettes, aki büntetésével azóta házasságra lépett, borközi állapotban vallomást tett. Bevallotta, hogy ő és mostani felesége, aki a tett idején az áldozat felesége volt, gyilkolták meg a szerencsétlen embert. Tökölly László az illető, aki el is vette a meggyilkolt feleségét, régi szeretőjét. Köztudomású lévén, hogy az asszony már férje életében kedvese volt a nála hét évvel idősebb legénynek, az egybekelés nem kellett nagyobb feltűnést. Egyesek ugyan gyanakodtak az új házasságra, de miután a csendőrség ismételtelen nem tudott bizonyítékot felfedezni, vigan élte napjait az áldozat volt felesége új férjével. A fiatalok házassága azonban nem volt boldog. A mézesetek letelte után napirenden volt közöttük a veszekedés, a civódás. A férj ivásra adta magát, folyton a koresmában dözött s ilyenkor ha hazatért, nagy családi háborúság zajának voltak tanúi a szomszédok. A napokban este is boros fővel tért haza az ember. Most azonban alig lépte át a küszöböt, rárohant az asszonyra, ütötte-verte s közben hangosan, magából kikelve ordította:

— Te gyilkos, te bűnös boszorkány. Megrontottad az életemet, nincs nyugtom egy percre sem, mióta azt a bítangsgógot megeselekedtem veled!

— Ne bánts, ne verj, Laci, — nyoszorogta fájdalmában az asszony.

— De agyonütlek, mint te agyonverted azt a szegény embert. Eddig hallgattam, de most már nem bírom tovább. Hajt a lelkiismeretem, érzem, hogy megbolondulok, ha nem fedem fel a bűnünket.

El is ment a csendőrségre, ahol töredelmes vallomást tett, mire őt és az asszonyt letartóztatták.

Öngyilkos uriaszony.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Élénk feltűnést és részvétet keltett a városban, hogy özvegy Stern Gyuláné 30 éves uriaszony lakásán föbelötte magát és azonnal meghalt. Férjének néhány évvel ezelőtt virágzó üzlete volt Veszprémben, de később változtak a viszonyok és tönkrement. Akkor Stern Gyula családjával együtt Székesfehérvárra költözött s itt egy nagykereskedő-cégénnel nyert alkalmazást. Anyagi romlásba sulyos idegbeja döntötte, ami kínzó fájdalmat okozott neki. Egyik este idegrohamában elszaladt hazulról, felült a vonatra egy Budapestre szóló jeggyel, azonban Velence állomásánál leszállt a vonatról s az éj leple alatt a velencei tóba ölte magát. Reggel a halászkor akadnak rá holttestére. Özvegye azóta két kis gyermekkel együtt nehéz anyagi viszonyokkal küzdött. A napokban két kis gyermekét, a 9 éves Emmát és a 3 éves Margitot rokonaihoz küldte vidékre. Ugy látszik, már ekkor megérlelődött benne sötét szándéka. Minap reggel bezárkózott szobájába és az álló tükrök előtt halántékát lölte magát. A lövés zaját senki sem hallotta s így csak délután akadnak holttestére. Bierbauer dr. városi főorvos megállapította, hogy az öngyilkosságot a reggeli órákban követte el s hogy a golyó, mely az agyvelőt szétrombolta, azonnal megölte a szerencsétlen asszonyt. Három levelet hagyott hátra, egyet Veszprémben lakó szüleinek, egyet sógorának és egyet a rendőrségnek. Ez utóbbi levélben kéri a rendőrséget, hogy ne bunczel-tassa fel holttestét és azt írja, hogy azért szánta el magát a végzetes tettere, mert nem volt ereje megküzdeni az élettel. Holttestét beszállították a kórház halottasházába, Veszprémben lakó szüleit pedig táviratban értesítették a gyászos esetről.

A GYŐRI HÁBORU.

A követválasztás előjátéka.

Kossuth Ferenczet foglalkétt a győri választók, tegyen igazságot a mandátum körül fölmerült kanapé-pörben. Kossuth megígérte, hogy neki Hlatky-Schlichter Lajos kamarai elnök a kedvesebb, éppen azért, mert új-függetlenségi és mert a győri képviselőség kedvéért önként hajlandó odasorakozni a függetlenségi párt lobogója alá. Természetes, hogy az ellenpárt és jelöltje, Sankovics Bertalan révfalusi plébános nem veszik szó nélkül tudomásul a pártvezér üzenetét. Éppen a hivatalnokok és az iparosság egy része nagy megütközéssel fogadta Kossuth Ferencz döntését, amely egy renegát szép szeméért mellőzte a függetlenségi párt egyik legelső harcosát, alelnökét, akitnek nagy érdemei vannak a függetlenségi eszme győri hódítása körül. Sankovics pártja kiáltványával fel a vezérj szövegére, maga a jelölt, Sankovics Bertalan pedig a következő érdekes nyilatkozatot tette:

„Győrben megütközéssel fogadták a pártvezér üzenetét, amely olyan férfut oktrojál a győri mandátumra, aki még tavaly fogadni sem akarta a Győrbe érkező Kossuth Ferencz. Hlatky-Schlichter egyik legexponáltabb alakja volt a régi rendszernek, hiven kitartott mellette egészen mostanáig, amikor a köpönyegforgatással egyenesen a mandátumra nyílik kilátása. A híres Lukács-féle választáson vezére volt a szabadelvű párti tábornak és pénzüldozatot is hozott Hilbert Károly megbuktatása érdekében. Mások is az első között harcolt, a függetlenségi eszme ellen. Az én jelöltetésem éppen azért történt, mert az elvű függetlenségek, tisztviselők, iparosok, külterületi polgárok irónak ettől a vérfertőzéstől. Én régóta alelnök vagyok a pártnak és tudják rólam, hogy tiszvonalban voltam a nagy harcok idején. Pártom tehát nem tágit, a pártvezér üzenetre kiáltványával fog felelni és fölvilágosítja a polgárságot, amelyet félrevezettek ugyanazok, akik Kossuth Ferencz tévedésbe ejtettek.

Hlatky-Schlichter jelöltségét nem közönséges ravasszággal vitték keresztül. A vármegyei jelölő-gyűlésen alig vett részt tizenöt Hlatky-párti és a függetlenségi polgárság túlnyomó része mellette kardoskodott. A főispán és Szabó István képviselő látták, hogy nehezen megy a dolog és a pártgyűlés igaz akaratának kinyilvánítása helyett azt javasolták, hogy Kossuth Ferencz döntését kell provokálni. Kossuthot aztán félrevezették Hlatky-Schlichter érdekében, akinek a jelöltségét szintén ők találták ki. A polgárság nem is gondolt rá.

Sankovics Bertalan és pártja tehát állják a harcot és tiszta eszközökkel, de a becsületes elvűség erejével szembeállnak a gazdag, hatalmas jelölttel. A küzdelemben éles megütközések és harcok várhatók talán a legközelebbi gyűlésen is már, Hlatky-Schlichter Lajos programbeszède alkalmával. Hlatky-Schlichter támogatására Győrbe utaztak Barabás Béla, Visontai Soma, Szatmári Mór és Hédegvári Lehel képviselők, hogy a választók előtt függetlenségi bajnokká szenteljék a bukott szabadelvű rendszer egyik legbugzább Tisza-istáját. Mert készül a fuzó, a 48 teljes lejáratása és ehhez a hőharmunkához olyan függetlenségek kellenek, mint Hlatky-Schlichter.

HONFITÁRSAINK PROSPERÁLNI AKARNAK.

És a republikánus jelöltet támogatják, hogy az folytatódjék.

Honfitársaink egy bizonyos száma tagja a munkásszövetségeknek és örömmel mondhatjuk — rendíthetetlen

Magyarok! Honfitársak!
Amerikában a legrégibb és teljesen megbízható bankár
Németh János v. császár és királyi konzuli ügyvivő.
Írjatok hozzá árakért így címmel:
John Németh 451 Washington Str. New York.

SZABÓ LAJOS POSTAMESTER

CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE

Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasuti jegyek törvényes ügynöke. Pénzszállítás Európá bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakszerűbben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. Czimre: LOUIS SZABÓ, CHROME, N. J.

tagjai, akik hisznek a szervezett munkában. A szervezett munkának főzéljái közé tartoznak a munkabérek emelése, a munkaidő rövidítése, az alkalmazottak helyzetének javítása és a munkásszövetség megvédése.

Ezek azok a dolgok, melyek a republikánus pártnak mindig elvét képezték, s a munkás- és más törvények, melyek a republikánus uralom alatt hozattak, bizonyítják, hogy a párt ebben az irányban nagy munkát végzett. Védőtarifa annyira megőrizte ez ország ipari termékeit, hogy az ipar hatalmas lendületet nyert és a munkabér állandóan emelkedett. Azon honfitársainkat, a kik évekket ezelőtt jöttek ebbe az országba, nem is kell emlékeztetnünk erre, mert hiszen ők tudják, mit kaptak akkor, amikor először álltak munkába és mit kapnak ma.

Ugyancsak a republikánus párt javasolta és hozta meg azt a törvényt, mely szerint az állam számára dolgozó munkások munkaidője 8 óra legyen és a munkások több osztályának lehetővé tette azzal, hogy ez irányban követeléseiket pártolta, miszerint a nyolczórás munkaidő behozassék.

A republikánus párt azonban megvédte a munkások érdekét számos más tekintetben is, mint pl. a kínaiaknak ebbe az országba való vándorlását betiltotta és hogy megélhetésre kevés munkabérekért dolgozzanak és utána nézett annak, hogy a munkás jó bánásban részesüljön.

A republikánus párt javította a munkások helyzetét azáltal is, hogy munkaadókat a meghozott törvényekkel a munkások egészségét védő szükséges intézkedések megtételére, valamint a balcsenek veszélyének leszállítására kényszerítette.

Megeselekedtek ezeket és sok más egyéb dolgot; most is a munkásszövetségnek javításra dolgoznak folytatólagosan. A republikánus párt jelöltjei, akik ennek a munkának folytatására kötelezték magukat, megérdemlik honfitársaink támogatását és meg is kapják. A bizonyos boldonság volna felesérlni. Honfitársaink tudják, hogy Taft H. Vilmos és Sherman S. James, ha elnöké és alelnöké megválasztatnak, folytatni fogják Roosevelt elnök és a republikánus párt politikáját.

TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár.
Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair jr.

SCRANTON SAVINGS BANK
120 és 122 WYOMING AVENUE, — — — SCRANTON, Pa.
Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben.

ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIÁNAK LEGRÉGIBB TAKARÉKPÉNZTÁRA.

Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
Kamatokat januárius 1-én és július elsején fizeti.

BÉTÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCIG NYITVA VAN.

Lehetetlennek hitt Dolog elerve.

Igentisztelt Doktor Úr!

Én már azt hittem, hogy nekem lehetetlen lesz még valaha egészségemet vissza kapni, A mennyit én orvosoltattam magam, az már sok volt, s már barátaim és ismerőseim is azt hitték, hogy itt kell hagynom e világot. Nagy mértékű szívbajom és oldalfájásom már testben és lélekben összetörtött egészen. Mint a földkölő ember kap a szalmazsálhoz, úgy menekültem én is végső kétségbeesésben Önökhöz, és ezen lépésnek köszönhetem életemet, mert Ön bajaimból rövid idő alatt teljesen ki-gyógyított s ma tökéletesen ép és egészségesnek érzem magam. Hogy találjak szavakat, Önnek ezen jószágát és nagy, mely tudományát megköszönni? Arra kérem jó Istenünket, hogy tartsa meg Önt az emberiség és szenvedő honfitársainak javára még sokáig, nagyon sokáig. Beteg honfitársaimnak pedig ösztön és tiszta szívből tanácsolom, hogy bár mily bajban szenvedjenek is, ne pancsoltsák magukat hozzá nem értő orvosokkal, de forduljanak azonnal Önökhöz, s az Ön nagy tudománya segíteni fog rajtuk bizonyára.

Tisztelettel vagyok

Pottsville, Pa. 813 Clarence Ave.

Gerliczky Gergely

A nagytudományú orvos segítségének igénybe vételét ajánljuk minden betegnek.

A Collins N. Y. Medical Institute

140 West 34th St.

NEW YORK.

PRÁGER JÓZSEF

MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ.
Földroda: 280BROADWAY, NEW YORK. Földroda: 238 E. 14-IK UTCZA, II-IK emelet, ahol naponta esti hat órától kezdve található.
ELVALLAL BARMILY PERES ÜGYET MÉLTÁNYOS ÁRAK MELLETT.

Alapított az 1889-ik évben. Egysült erővel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FÜGGŐNKÖSÉGE

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

The American Savings & Trust Co., Duquesne, Pa.

ALAPTÖKE ÉS FÜLÖSLEG \$175.000.00.

Allami ellenőrzés alatt álló takarékpénztár négyzetalkos betétzámlára, hol a magyarországi kamattörvények mellett a legbiztosabban őrízheti meg pénzt.

IRJON ÁRJEJEGYÉKÉRT E CZIMRE:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

8. oldal.

A BÁRÓNÓ MULAT.

A tövisi posta méltóságos sikkasztója.

A hazai lapokban olvassuk: Selyemre, tollas kalapra, jólétre vágyott és megbotlott a szép baronessz. Osei valamikor nagyúri pompában, gazdagságban éltek, de emek a névnek semmi, csak a név és emek a névnek minden szomorú terhe. Báró Bánffy Jolán, a Bánffy-család szegény ágának sarja, azt tette, amire a megszorult családapák, a könnyelmű fiatalberek példája tanítja a hamar eltántorodókat: sikkasztott, a posta vagyonához nyúlt, amelynek orizete postamester nagybátyjára volt bízva, aztán megszökött az igénytelen kis Tövis községből az élénk, kintáló városba, Marosvásárhelyre. Itt finom selymeken török meg az üzleti kirakatok villamos napja, itt szép bluzokat, aljakat, lakktópánt lehet kapni, — ah, ezek után sóvárgott a szerencsétlen bárókisasszony. És rajtavesztett. Nagybátyja észrevette a hiányt, a csendőrség nyomozott és a bárókisasszony sikkasztó baronesszt Radnóthon letartóztatták. Most a gyulafehérvári törvényszék fogházában várja a büntető végzet szomorú rendelést.

A tövisi postamesternek, a szegény és derek báró Bánffy Károlynak szívesen látott vendége jött június elején. Báró Bánffy Jolán, egy huszonegy éves szép leány volt a vendég, a postamester unokahúga, aki azt mondotta, hogy legálabb három hónapig Tövisten akar maradni. A mult hét esütörtökén egyik szomszédos alsóféhérmegyei községben fontos dolga akadt Bánffy Károlynak. Délután odautazott és a posta pénztárnak kulesát feleségére bízta.

— Van a pénztárban egy 4200 koronás pénzeslevél, ha jönnének érte, add ki. — ezt az utasítást adta a bárónak. Míg a báró távol volt, felesége rosszul lett. A kassza kulesát most Bánffy Jolán vette magához s míg nagygyógyul a betegágyban vergődött, a postahelyiségbe osont, kinyitotta a pénztárt, kiválasztotta a pénzeslevelek közt a legvastagabbat, a 4200 koronásat és a keblebe rejtette. Aztán, mintha misem történt volna, a báróhoz ment, ápolta és vizsgáltta.

Mikor Bánffy Károly visszajött, hűgának hült helyét találta. A felesége nem tudott felvilágosítást adni.

A postamester rosszat sejtett, a pénztárhoz sietett, amelynek záraván vol a kules és sápadt megdöbbenéssel vette észre, hogy a legértékesebb pénz-levelel hiányzik. A szegény tisztviselő ijedten fedte föl a titkot felesége előtt, aki elájult és újra ágyának esett. Később már emlékezett rá, hogy Jolán baronessz elvette a kulesot és percekig magára hagyta. Bánffy Károly ismerte a könnyelmű, élni vágyó leányt, aki sokszor panaszkodott szegénységéről, nélkülözéséről s biztosra vette, hogy az ő kezén tünt el a pénzeslevél. Nyomban értesítette a csendőrséget, ahonnan táviratok mentek Hunyad- és Alsóféhérmegyébe, mert itt van a bárókisasszony rokonsága. Egy ideig sikerült eltitkolni a szegényt, de most már szél-tében-hosszában a szenzáció robbanó erejével terjed a sikkasztás híre.

Mialatt a csendőrség minden kis oláh fészekben lázasan kutatta a sikkasztót, a személyvonat egyik elsőosztályú fülkájában pihegve, reszkető kezekkel számolta a pénzt a bárókisasszony. Tudta, hogyha kiderül a büne, Hunyadban és Alsóféhérmegyeben keresik, azért óvatosságból Marosvásárhelyre utazott. Itt elsőrendű szállóban vett ki szobát s egész nap az utczán sétált. Álma teljesült: volt pénze, sok pénze, bejárta az üzleteket és ami megtetszett neki, nyomban megvette.

Elsőző aranyórát, láncot vásárolt s elmondta az ékszerésznek, hogy ő bárónő. Hamar elterjedt a hír, hogy a költséges kisasszony Vásárhelyen tartózkodik és kereskedők, kalaposok, varrónők jelentkeztek nála. Jolán ömeltősága pedig vásárolt selyembluzt, alsó-

szoknyát, kosztümöket, drága kalapokat és nem kevesebb, mint hat pár cipőt. Finom sevrót és lakkosat. Vendéglőbe, kávéháza egyedül járt, feltűnően viselkedett, de senkire gyanított rosszat a mágnáskisasszonyról.

Mintha nem történt volna semmi, a marosvásárhelyi szép napok után a kis-küüllőmegyei Radnóthon lakó rokonaihoz ment látogatába Bánffy Jolán. Itt érte utól a megtorlás. A csendőrök már tudták, hogy ő a tövisi pénzeslevél sikkasztója és a személyleírás után nem volt nehéz a boldogtalan teremtést kézrekeríteni az alig kétezer lakossága falu-luskában. Rokonai házáat érte az a csufság, hogy ott fogták el a rossz utra tért baronesszt. Egy csendőrkáplár hajította végre a letartóztatási parancsot. Föltűzött szuronyal jelent meg.

— A tövisi csendőrség megkeresése folytán ezennel letartóztatom méltóságodat! — szölt hidegen. — Beismeri a sikkasztást?

A szép leány lesütött szemmel, megtörtén, alig hallhatóan válaszolt: — Igen!

Később visszazöckent vesztét okozó léhaságába és ezínikusán, nevetve mondogatta: — Végre egyszer kimulattam magamat!

A csendőrök megmozdították s még néhány száz koronát találtak nála. A baronessz elbucszott megtört rokonaitól és csendőrfedezet alatt elutazott.

Radnóthról Tövésre vitték a leányt s itt szembekerült nagybátyjával. Megrendítő volt ez a találkozás. Bánffy Károly könyves szemmel, kezeit tördelve mondogta: — Hogy tehetted ezt, Jolán? — Könnyelmű voltam, bolond voltam, megérdemlem, hogy bűnhődjek, — felelte zokogva a baronessz.

A négyezerkét száz koronából ezer korona megmaradt. Ezt átadták a postamesternek, aki írást az egész vidéken nagy a részvét. A csendőrök pedig tovább szállították Jolán bárónőt Gyulafehérvárra. Itt átadták az ügyésznek, amely elrendelte a vizsgálati fogásot. A baronessz most a törvényszéki fogház lakója.

KOSSUTH BOTJA.

A fűmei muzeum ajándékot kapott.

A fűmei muzeumnak valaki Kossuth Lajos egy sétatöbát ajándékozta. Egy szent ereklyét, melylyel kezében a nagy ember bejárta Angliát, hogy boldogtalan hazája érdekében lángoló beszédek tartson. És ott fog pihenni ez a páleza a fűmei muzeum üvegszekrényében s ünnepek olaszok és horvátok fogják megtekinteni. Olaszok és horvátok, akik hétköznapokon egymással verekszenek azon, ki az ur Fiumében. S félénk borzongással gondolnak vissza a sétatöb tulajdonosára, akinek uralma idején a magyar volt ur e hazában és kiskoru nemzetiségük nem is jutottak ahhoz, hogy a hatalomért veredjenek.

De mégis: rossz helyen van a Kossuth Lajos botja Fiumében... Hozzák fel Budapestre. Itt van szükség arra a botra, Kossuth pálezájára s akár egy egész muzeumra való ilyen pálezára, hogy szétüthessen Kossuth eszméinek árubaoesztől közt. A leggyorsabb gyorsvonattal küldjék fel a pálezát Fiuméből, a Royal-klub ezimére. És állítsák ki ott. Talán, ha ott látják a mindenféle aklokból összeverődött függetlenségiek, akkor visszaemlékeznek rá, hogy a negyvennyolcz nagy és szent dolog.

Nem tegnaptól való, hanem egy esodaember nevéhez fűződik, aki egy sétatöböt kezében számkivetésbe ment az eszméért. Holott az eszme mostani hívei egy sétatöbözére valót sem adnának érte, ellenben vándorbotot nyomnak a kezébe magyarok ezreinek, hadd menjenek el ebből az országból, melyben az ő uralmuk nemesak a negyvennyolcz halálát, hanem testi-lelki nyomoruságot is jelent.

MEGHÍVÓ. "A PITTSBURGI MAGYAR ÖNKÉPZŐ KÖR" 1908. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 30-ÁN [szombán] A FORBES STREETI TURNER HALL-BAN női szépség- és férfi-örvénnyel egybekötött... FÉNYES TÁNCMULATSÁGOT... rendez. Táncszünetek közben ERPF ARTUR ur, kitűnő hegedűművész és Korács Miklós ur, közismert monologista szórakoztatja a közönséget. BELÉPTI DÍJ uraknak 50 cent, hölgyeknek 25 cent. Kezdeté este 7-kor, vége 2-kor. Mindenki ott legyen, aki jól akar mulatni. A magyarságot tisztelettel meghívja a RENDEZŐSÉG.

KIS HIRDETÉSEK Minden kis hirdetés TIZ szóig — 25 cent. — Minden további szó 2 cent. Klahirdetésekre előre fizetendő.

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHAZI ÉRTESETÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze HARSÁNYI LASZLÓ. Istenítisztelet minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelekész: 210—24k Avenue.

MAGYAR EV. REFORMÁTUS P. EGYHÁZ New Brunswick, N. J. Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán. Istenítiszteletk sorrendje: Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 7 1/2 órakor. Lelekész: Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PAL, magyar ev. ref. p. lelkész. 15 Prospect Street. Telephone: 418—J.

BELASCOSZINHÁZ WEST 42-IK UTCA. Minden este 8 óra 20 percokor. Szombaton matiné. Egyedül igazgató: DAVID BELASCO. HARRISON GREY FISKE bemutatja Molnár Ferenc által jogosítva AZ ÖRDÖG című vígjátékot KONTA SÁNDOR és W. T. LARNED fordításában. GEORGE ARLISS adja a czimzerepet. „Hadd jöjjön ellenem ezer ördög” — IV. Henrik. Hat hétre a jegyek előre eladók.

MAGYAROK! Ha Magyarország bármelyik vidékén nagyon kedvező fizetési feltételek mellett jó és olcsó földhöz akartok jutni, bővebb felvilágosításért írjatok erre a címre: JOHN SKOTTHY 115 West 102 Street, New York City. (Okt. 15.)

JÓ KERESÉT biztositattak a Bevándorló részéről írni és olvasni jól tudó utazó ügynököknek Ohio, Indiana, Illinois és Michigan államokban. Csak olyanok jelentkezzenek, akik a pontos elszámolás dolgában készpénzbiztositókat képesek adni. Cím: BEVÁNDORLÓ, 327 East 13th street, NEW YORK.

KERESEK művelt, fiatal nőt, akivel szabad időmben szeltemleg foglalkozhatnék. Levelek „Magány” jelleg alatt a „Bevándorló” kiadóhivatalába, 327—E—13 st., N. Y. City, czimzendők.

KERESEM férjenet, Hametler János szerelőt, aki ezelőtt Magyarországon, Budapestben, József-utca 52. szám alatt lakott s akiről mintegy 7 estendő óta nem hallottam. Aki hollétéről tud, értesítsen a következő címre: Erzsébet Hametler, c. o. Hugo Hunfalvy Lawyer, 231 Broadway, New York City.

Magyar fogorvos Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés. DR. FRANK KERN 233 EAST, 10 UTCA, NEW YORK. — Az első és második Ave. közt. — RENDEL: Reggel 10-től est 8-ig. VASÁRNAP: Reggel 10-től délután 1-ig.

KAIL G. ÁRPÁD BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE — Alapított 1890-ben. — Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban. UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

JÖJJÖN DOLNICZ KÁROLY MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA, aki a legjobb, legfinomabb és legolcsóbb itelokat akarja klesnyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az ó-hazába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar étkezni és jó szobát kapni. Aetnaville-Martinsferry, O. 39 W. Bell Phone.

THE STAR BOOK BINDING CO., Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street NEW YORK. Elvállal minden e szakmába vágó munkát. — JUTÁNYOS ÁRAK. —

HAZAI PERES ÜGYEKET, valamint fordításokat, okiratok megszerzését és megszerkesztését, hitelesítések és katonai ügyeket gyorsan és pontosan elvégez Makray Aladár, 327 E. 13 street, New York City.

KITŰNŐ KERESÉT. A drótnélküli telefonálás terjesztésére alakult részvénytársaság jókinezésű, intelligens magyar ügynököket keres részvények eladására előnyös feltételek mellett. Jelentkezhetni személyesen, vagy levélben ezen czim alatt: The Ellsworth Co., 43—49 Exchange Place, New York. A levelek magyar nyelven irandók.

\$25,000.00 ALLAMI BIZTOSÍTÁS Joseph Major Myers pénzküldés irodái Főtelek: PHILLIPSBURG, N. J. Fióküzlet: ALPHA, N. J. Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldés az ó-hazába; a legbiztosabban és legolcsóbban szállítok. Mindenféle hazai peres ügyeket, valamint konnali hitelesítéseket is elvégez. Egyedül közzegyző Phillipsburg és környékén. Honfirtaralm minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

KERESTETIK egy gépirónó, ki a magyar és a tót nyelvet bírja. Személyesen, vagy levélbelileg jelentkezék Perényi Bélánál, 335 E. 14 st., New York City.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését. — Kijönően felszerelt magyar nyomda. — Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR. — Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján. Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztárnok: Bukurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztrányal Rezső.

KUN'S FOREIGN EXCHANGE CO. Braddock, Pa. 1210 Braddock, Ave.

HUNFALVY HUGÓ Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

KOMOLY SZANDEK KAL 20 és 30 estendő közötti leány: vagy özvegyvel ismeretséget óhajt kötni egy javakorbelli, jól kereső magyar iparos. Levelek „Komoly szándék” jelleg alatt a „Bevándorló” kiadóhivatalába, 327 East 13 street, New York City czimzendők.

NEW YORK ÁLLAMBAN TERMÉKENY FARMOK VÁSÁROLHATÓK RÉSZLETFIZETÉSRE. KÖZEL A PIACZOKHOZ ÉS VASUTAKHOZ NÉHÁNY ILYEN FARMOT BÉRELNI IS LEHET. Irjon részletekért. Ezen hivatal magyarul válaszol. Levélét így czimezze: Pearson A. Raymond FÖLDMIVELÉSI MINISZTER URNAK 23 Park Row, New York.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegsegélyező osztályfal. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapított 1905-ben. — Igazgatósági gyüleseit tartja minden hónapban saját helyiségében: 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Óhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyei Béla, pénztárnok Barna György, b. s. osztály pénztárnoka Horváth János, titkár Pogány Béla, p. ü. titkár Szabó Miklós, főjegyző J. A. Metz és W. Clyde Grubbs, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stugner János, igazgatók Pittsburgban Osztrólczy Mihály, Horváth János, Magyar András. Willockban Pogány Ferencz, Connellsville és vidékén Kolleszár István. Trawessky és vidékén Kránitz Kálmán. Fiumepark és Pittokban Kurucz Kálmán és József. New Brightonban Göröcs Kálmán és József. Ambridgeben Szabó János, irvinben Bokodi István. Dunkirben Simon József. New Yorkban Gogolya András, Koleszár József és Drága János. Coleyban (Castle Shouna) Báthory István. Leechburgban Soltész János. Rileyben Mitró János. Preston, Burdinen és vidékén Géci Imre. Pricedalen Krajnák András. Coal Bluff-Shire Oskop Herspold István. Whitesettben Zohon Zsigmond. Wickhavenben Szabados István. Menthárt. Wickhavenben Elek András. Uniontownban Matulay Zoltán. Lyndonban Dobó László. Expediten Szunyogh Ferencz. Vintondalen Olesányi Lajos. Blackburnon Sári Antal. Adelaiden Mihók György. Leisenringen 3. Víz János. Star Junctionban Köles István.

SOMOSKÓI JÓZSEF urat örökség átvétele végett sürgősen keresem. Jelentkezék haladéktalanul ezen czim alatt: KOFLER KÁROLY, 312 Omar street, LOS ANGELES, California.

FONTOS ÜGYBEN keresem öz. J. Tóthné, szül. Petrovics ágnea, valamint Petrovics Anna és Mária testvéreket, kik Bakonybél (Veszprémmegye) illetőségűek. Szíves értesítésüket e címre kérek: John Petró, 115 Broadway, Scranton, Pa.

18 éve fennálló banküzlet PEARL JOZSEF, bankháza FÜZLET: 319 East 3rd Street. FIOKÜZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor. SOUTH BETHLEHEM, PA. Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világon minden részébe legolcsóbban és legbiztosabban küld. Bármily pereget, ugy óhazal, mint itteni dolgokat ellntéz. Közjegyzői okiratokat törvényesen hitelesít. Utbaigazításokat ingyen ad.

NAGY AZ ÖRÖM Amerika minden magyarakta helyén, mivel megjelent az ANGOL-MAGYAR TANÍTÓ ÉS ISKOLÁJA

ezimű könyv. Ez az egyedül Amerikában megírott és kiadott, tökéletes és helyes kiejtéssel ellátott, szabadalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven leckeiből magánaton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudnivalókról is. Az általánosan ismert szerző tizenegyévi sikeres tanítói működése legjobb biztositék e hirdetés valódisága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.